

COMPENSA

VIENNA INSURANCE GROUP

2022 F I N A N S Ū

SEKTORIAUS LYDERIS

NESTLÉ
ZINIOS

2022 | MOKUMO IR FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA

Patvirtinta ADB „Compensa Vienna
Insurance Group“ Valdybos
2023 m. balandžio 7 d.

Turinys

Santrauka	3
A. Veikla ir rezultatai.....	4
A.1 Veikla.....	4
A.2 Draudimo veiklos rezultatai	5
A.3 Investavimo rezultatai	7
A.4 Kita veikla	8
B. Valdymo sistema.....	8
B.1 Bendra informacija apie valdymo sistemą	8
B.2 Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai.....	15
B.3 Rizikos valdymo sistema, įskaitant Savo rizikos ir mokumo įvertinimą.....	17
B.4 Vidaus kontrolės sistema	22
B.5 Vidaus audito funkcija	24
B.6 Aktuarinė funkcija.....	25
B.7 Veiklos ranga	26
B.8 Kita	27
C. Rizikos profilis	27
C.1 Draudimo veiklos rizika	28
C.2 Rinkos rizika	31
C.3 Kredito rizika.....	34
C.4 Likvidumo rizika	34
C.5 Operacinė rizika.....	35
C.6 Kitos rizikos	36
D. Vertinimas mokumo tikslais.....	38
D.1 Turtas	38
D.2 Techniniai atidėjiniai ir kiti įsipareigojimai	41
E. Kapitalo valdymas.....	48
E.1 Nuosavos lėšos.....	48
E.2 Mokumo kapitalo reikalavimas ir Minimalus kapitalo reikalavimas.....	52

Santrauka

„Compensa Vienna Insurance Group“ yra akcinė draudimo bendrovė (toliau – Įmonė), įkurta 2015 m. rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikoje. Įmonė vykdo draudimo veiklą Lietuvoje bei turi filialus Latvijoje ir Estijoje.

Vienintelis Įmonės akcininkas yra „Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe“ (toliau – VIG arba Grupė).

2022 metais Įmonės bruto pasirašytos draudimo įmokos sudarė 208,6 mln EUR. Didžiausią draudimo portfelio dalį sudaro turto draudimo linijos - 39% (2021 m.: 38%); Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas 24% (2021 m.: 24%) ir Transporto priemonių draudimas - 24% (2021 m.: 26%). Didžioji dalis - 45% (2021 m.: 43%) pasirašytų įmokų buvo pasirašyta Lietuvoje; 32% (2021 m.: 31%) - Latvijoje; 24% (2021 m.: 26%) - Estijoje.

2022 metų pabaigoje Įmonės mokumo rodiklis siekė 125% (2021 metais - 166%). Mokumo rodiklis per metus sumažėjo 51 procentiniais punktais dėl laikinai sumažėjusios turto portfelio vertės ir didėjančio mokumo kapitalo poreikio dėl augančių verslo apimčių (infliacijos įtaka).

2022 m. „Compensa“ įvyko keletas reikšmingų įvykių:

- 2022 metais Bendrovė gavo 15 000 000 EUR subordinuotų paskolų reaguodama į finansų rinkų svyravimus;
- nuo 2022 m. lapkričio 1 d. Ireneusz Arczewski prisijungė prie Stebėtojų tarybos ir Audito komiteto, atsistatydinus Artūriui Borowińskiui;
- nuo 2022 m. lapkričio 1 d. atsistatydino Stebėtojų tarybos narys Peter Höfinger;
- Lietuvos verslo laikraštis „Verslo žinios“ paskelbė, kad „Compensa VIG“ tapo metų ne gyvybės draudimo sektoriaus lydere Lietuvoje – antrus metus iš eilės.

2022 metais pelnas, neatskaičius mokesčių, siekė 3,8 mln EUR (2021: 8,1 mln EUR).

Įmonė iš investicinės veiklos 2022 metais patyrė 1,0 mln EUR nuostolio (2021: 2,7 mln EUR pelno).

Rusijos karo Ukrainoje poveikis pagrindinei veiklai buvo iš esmės ribotas. Ataskaitos rašymo metu finansų rinkų svyravimas labai sumažėjo, kaip ir infliacijos lygis ekonomikoje bei atsarginių dalių rinkoje. Situacija nuolat stebima, paruošti veiklos tęstinumo užtikrinimo planai.

A. Veikla ir rezultatai

A.1 Veikla

„Compensa Vienna Insurance Group“ yra akcinė draudimo bendrovė (toliau – „Compensa“ arba „Įmonė“), įkurta 2015 m. rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikoje. Įmonė vykdo draudimo veiklą Lietuvoje bei turi filialus Latvijoje ir Estijoje. Įmonės buveinė yra įsikūrusi adresu Ukmergės g. 280 Vilnius, Lietuva, Latvijos filialas įkurtas adresu Vienības gatve 87h, Rīga, Latvija, o Estijos filialas veikia adresu Maakri 19/1, 10145 Talinas, Estija.

Įmonės veiklą prižiūri Lietuvos bankas, Gedimino pr. 6, LT-01103, Vilnius, Lietuva, telefonas (8 5) 268 0501.

Įmonės auditą atlieka UAB „KPMG Baltics“, Konstitucijos pr. 29, LT-08105, Vilnius, Lietuva, telefonas (8 5) 210 2600.

Pagrindinė Įmonės veikla yra ne gyvybės draudimas. Licencija užsiimti draudimo veikla galioja Lietuvos Respublikos teritorijoje ir visose Europos ekonominės erdvės šalyse, tačiau pagrindinė veikla vykdoma Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Pagal suteiktą licenciją Įmonė turi teisę vykdyti visų draudimo grupių draudimą (sveikatos draudimo, vykdomos į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu ir ne gyvybės draudimo rūšims), tačiau reikšmingos yra šios:

- Medicininių išlaidų draudimas;
- Pajamų apsaugos draudimas;
- Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas;
- Kitas transporto priemonių draudimas;
- Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas;
- Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui;
- Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas;
- Kredito ir laidavimo draudimas;
- Įvairių finansinių nuostolių draudimas;

- Pagalbos draudimas

Vienintelis įmonės akcininkas yra „Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe“ (toliau VIG arba Grupė), kurios kodas 75687 f, buveinės adresas Schottenring 30, 1010 Viena, Austrija. VIG yra viena didžiausių tarptautinių draudimo grupių Vidurio ir Rytų Europoje, joje dirba daugiau nei 25000 darbuotojų. Laikydamosi tarptautinės plėtros strategijos Vidurio ir Rytų Europos ekonominiame regione, VIG iš vietinės draudimo įmonės tapo tarptautine draudimo grupe, apie 50 draudimo įmonių 30 šalių. Nuo 1992 metų VIG įtraukta į Vienos vertybinių popierių biržą, o nuo 2005 metų ji yra Austrijos prekybos indekso narė. Tarptautinė vertinimo agentūra Standard & Poor's suteikė VIG A+ reitingą su stabilia ilgamete perspektyva.

Siekdama įtvirtinti stabilumą ir pasitikėjimą, Grupė naudoja kelių prekės ženklų strategija, pagal kurią prekės ženklai veikia atskirai po „Vienna Insurance Group“ prekės ženklu. Ši strategija leidžia naudotis daugeliu pardavimo kanalų. Didžiausias VIG akcininkas yra „Wiener Städtische Wechselseitiger Versicherungsverein – Vermögensverwaltung – Vienna Insurance Group“, kuriam priklauso apie 70% akcijų.

Grupę prižiūri Finansų rinkos institucija, esanti adresu Otto-Wagner-Platz 5, A-1090, Viena, Austrija, Tel: (+43) 1 249 59 0, fma@fma.gv.at .

2022 m. „Compensa“ įvyko keletas reikšmingų įvykių:

- 2022 metais Bendrovė gavo 15 000 000 EUR subordinuotų paskolų reaguodama į finansų rinkų svyravimus;
- nuo 2022 m. lapkričio 1 d. Ireneusz Arczewski prisijungė prie Stebėtojų tarybos ir Audito komiteto, atsistatydinus Artūriui Borowińskiui;
- nuo 2022 m. lapkričio 1 d. atsistatydino Stebėtojų tarybos narys Peter Höfinger;
- Lietuvos verslo laikraštis „Verslo žinios“ paskelbė, kad „Compensa VIG“ tapo metų ne gyvybės draudimo sektoriaus lydere Lietuvoje – antrus metus iš eilės.

2022 m. pabaigoje Bendrovėje iš viso dirbo 884 darbuotojai (2021 m.: 875), iš kurių 417 dirbo Lietuvoje, 291 Latvijoje ir 176 Estijoje.

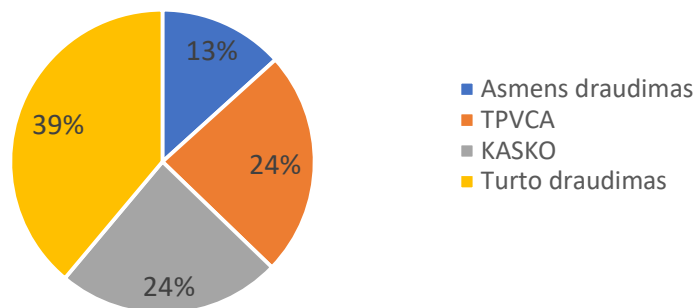
A.2 Draudimo veiklos rezultatai

2022 m. bendrovės bruto pasirašytos įmokos siekė 208,6 mln EUR ir tai yra 21,6% daugiau nei 2021 metais, lyginant su 2021 m. Didžiausias augimas užfiksuotas asmens draudimo linijose - 35,4%, dėl aktyvios sveikatos draudimo plėtros Baltijos šalyse. Bendrovė ir toliau siekia sumažinti motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimo dalį portfelyje stiprindama kitas produktų rūšis. Palyginus su 2021 m., motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimo dalis portfelyje išliko stabili ir siekė 24%. Tokiu būdu bendra motorinių transporto priemonių (motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės ir kito motorinių transporto priemonių draudimo) įmokų dalis portfelyje sumažėjo nuo 50% iki 48%, kas pagerino portfelio diversifikaciją.

Fizinių asmenų dalis 2022 m. portfelyje sudarė 41,9 proc., 2021 metais dalis buvo tokia pati. Nors juridinių asmenų dalį didino Sveikatos draudimo įmokos, tačiau fizinių asmenų dalis didėjo dėl augančių kainų, todėl buvo pasiekta pusiausvyra ir fizinių asmenų dalis nesikeitė.

Pasirašytų įmokų struktūra

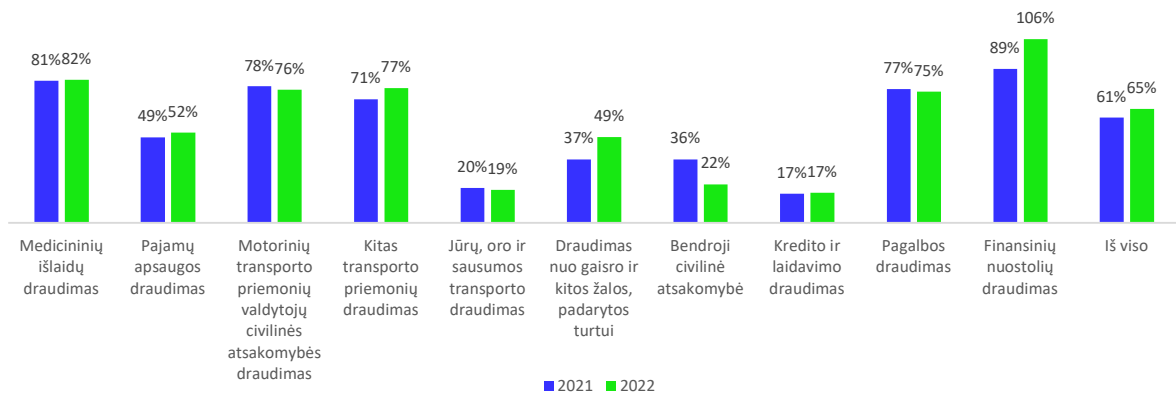

Išsamus įmokų pasiskirstymas pateiktas I priede s.05.01 ir s.05.02 lentelėse.

Per praėjusius metus didžiausia dalis - 45% visų bruto pasirašytų įmokų buvo pasirašyta Lietuvoje (2021 m. - 43%); 32% Latvijoje (2021 m. - 31%); 24% Estijoje (2021 m. - 26%). Iki šiol bendrovė vykdo rinkos dalies stiprinimo ir augimo strategiją visose Baltijos šalyse, net ir esant sudėtingai rinkos ir makroekonominiai situacijai. Pasirašytų įmokų augimas buvo stebimas visose šalyse.

Palyginus su 2021 metais, pelningumas sumažėjo – pelnas prieš mokesčius siekė 3,8 mln EUR (2021 – 8,1 mln Eur). Bendrovė uždirbo 153,0 mln EUR neto įmokų, žalų sąnaudos sudarė 100,6 mln EUR, neto veiklos sąnaudos siekė 47,9 mln EUR.

Bruto nuostolingumo rodiklio palyginimas pagal produktų rūšis

Lyginant su 2021 metais nuostolingumo rodiklis išaugo 4 p.p. ir siekė 65%.

Didžiausią įtaką bendram nuostolingumo rodikliui turėjo Motorinių draudimo rūšių nuostolingumo rodiklis: Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas sumažėjo 2 p.p., Kito transporto priemonių draudimo augo 6 p.p. lyginant su 2021 metais. Medicininų išlaidų draudimo nuostolingumas padidėjo 1 p.p. dėl Sveikatos draudimo portfelio plėtros. Didžiausią teigiamą poveikį portfelio nuostolingumui turėjo 14 p.p. sumažėjęs Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo nuostolingumas.

Siekdama užtikrinti stabilų veiklos rezultatą bendrovė naudoja kaip rizikos mažinimo būdą - perdraudimą. Išsamesnės informacijos ieškokite skyriuje „Perdraudimas ir kiti draudimo rizikos mažinimo būdai“.

A.3 Investavimo rezultatai

2022 metais iš investicinės veiklos Įmonė gavo -0,9 mln EUR pajamų. Investavimo rezultatą sudarė 2,3 mln EUR pajamų iš palūkanų, 0,5 mln EUR realizuoto pelno ir investicijų valdymo ir palūkanų sąnaudų (-3,7 mln EUR).

Metų pabaigoje investicinis turtas siekė 167,0 mln EUR, palyginimui 2021 metų pabaigoje investicinis turtas siekė 184,6 mln EUR. Visas investicinis turtas yra padalintas į fiksuotų palūkanų vertybinius popierius 89 proc. (2021 m.: 92 proc.); paskolas 3 proc. (2021 m.: 2 proc.); akcijas 7 proc. (2021 m.: 6 proc.).

Įmonė neinvestuoja į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones.

Įmonės investavimo strategija yra konservatyvi, didžiąją turto dalį sudaro vyriausybės obligacijos, pinigai ir depozitai. Didžiausios rizikos yra susijusios su investicine veikla ir visais išorės veiksniais, tokiais kaip ekonominė situacija regione, Europoje ir pasaulyje. Reikšmingesnis ekonominis ar politinis įvykis gali turėti įtakos investicinio portfelio vertei, kas tiesiogiai turės įtakos Įmonės investavimo rezultatui – toks kaip Rusijos karas Ukrainoje.

Kadangi didžioji dalis įsipareigojimų yra eurai, Įmonė investuoja į obligacijas, denominuotas eurai. Tačiau dalis investicinio portfelio yra denominuota Danijos kronomis. Rizika, susijusi su Danijos kronos svyravimu euro atžvilgiu yra maža dėl susiejimo su euro (ką parodo istoriškai mažas šių valiutų santykio svyravimas).

Vidutinis investicinio portfelio pajamingumas pateikiamas žemiau:

	2022	2021	2020
Įmonių obligacijos	1,29%	1,24%	1,52%
Vyriausybės obligacijos	0,81%	0,66%	0,78%

Planuojamas investavimo rezultatas pateiktas žemiau esančioje lentelėje (įskaitant palūkanas už subordinuotas paskolas):

kEUR	2022	2023	2024	2025
Investavimo rezultatas	-989	996	1 056	1 119

A.4 Kita veikla

Įmonės kitos veiklos apyvartą (kitas finansines pajamas ir sąnaudas) sudaro 0,26 mln EUR rezultatas (2021 m.: 0,26 mln. EUR). Kitos finansinės pajamos susideda iš: trečiųjų šalių žalių reguliavimo ir kitų palūkanų pajamų - iš viso 0,36 mln EUR, kitas finansines išlaidas sudaro: palūkanos iš automobilių lizingo, valiutos keitimo nuostoliai, palūkanos už naudojimo teise turimą ir kitas išlaidas.

Įmonė per ataskaitinį laikotarpį neturėjo kitų reikšmingų pajamų ar išlaidų šaltinių.

B. Valdymo sistema

B.1 Bendra informacija apie valdymo sistemą

Įmonėje sukurta veiksminga valdymo sistema, kuri sudaro pagrindą efektyviam rizikos valdymui.

Įmonėje veikia tokia valdymo struktūra (reikšmingų pokyčių valdymo struktūroje per metus neįvyko):

- Stebėtojų taryba, kuri atsakinga už nuolatinį Įmonės veiklos stebėjimą pagal savo atsakomybes. Stebėtojų taryba bet kuriuo metu gali Valdybos ar bet kurio darbuotojo pareikalauti pateikti bet kokią ataskaitą ar paaiškinimą, kaip nurodoma Įmonės vidaus ir išorės reglamentuose bei tvarkose. Šiuo metu Stebėtojų tarybą sudaro Pirmininkas ir trys Tarybos nariai.
- Valdyba yra galutinai atsakinga už rizikos valdymą. Valdybos atsakomybės rizikos valdymo srityje apima:
  - Įmonės tikslų ir rizikos strategijų nustatymą, įskaitant tai, kad priimant strateginius sprendimus, rizikos nustatymas vyktų teisingai;
  - Pagrindinių Įmonės valdymo principų, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės principų nustatymą;
  - Rizikos apetito ir rizikos tolerancijos apibrėžimą;
  - Reguliarų ir laiku atliekamą, reikšmingos su rizika susijusios informacijos atskleidimą Stebėtojų tarybai.

Priimdama strateginius sprendimus, Valdyba atsižvelgia į Rizikos valdytojo ir organizacinių vienetų vadovų nuomones ir į Valdybos susirinkimų dienotvarkes reguliariai įtraukia rizikos valdymo klausimus.

Šiuo metu Valdybą sudaro trys nariai: Generalinis direktorius, Finansų direktorius ir Estijos filialo vadovas. Valdybos posėdžiai vyksta reguliariai du kartus per mėnesį.

- Departamentai, kurie koordinuoja viso Baltijos regiono veiklą. Juos prižiūri vienas Valdybos narys;
- Departamentai, kurie atsako už visų Baltijos šalių ar vietos veiklą;
- Funkcijos, kurias atlieka vienas darbuotojas;
- Filialai užsienyje, kuriuos sudaro skyriai;
- Pardavimų filialai.

Generalinis direktorius prižiūri ir atsako už Pardavimų, Produktų ir rizikos vertinimo, Komunikacijos ir marketingo, Personalo ir administracijos bei Įmonės Teisės departamentų funkcijas. Finansų direktorius prižiūri ir atsako už Būhalterijos, Finansų kontrolės ir planavimo, Aktuarų ir duomenų gavybos, Žalų, Sudėtingų žalų ir išieškojimų, Perdraudimo ir Įmonės Informacinių technologijų departamentų, Rizikos valdymo funkcijas.

Valdyba prižiūri ir atsako už Žalų tyrimų skyriaus veiklą.

Įmonėje veikia matricinė valdymo struktūra. Užsienio filialų biurai (Latvijoje ir Estijoje) turi matricines pavaldumo struktūras – funkcinį koordinavimą atlieka esantis Baltijos regiono skyrius, o administracinė atskaitomybė atitinkamo Filialo vadovas.

Igyvendintas gynybos linijų modelis:

Skyrių vadovai (pirmoji linija), kaip asmenys, kurie tiesiogiai susiduria su rizika, sudaro pirmąją liniją ir atsako už reguliarių konkrečios jų atsakomybės srities teisinės aplinkos stebėjimą, reguliarių rizikos nustatymą ir vertinimą bei sričių, už kurias atsako, vidaus kontrolės įgyvendinimą, taikymą ir stebėjimą, rizikos reguliavimo veiksmų siūlymą ir įgyvendinimą, tinkamą procesų ir procedūrų dokumentavimą bei metinę tokios dokumentacijos peržiūrą.

Skyrių vadovai atsako už jų vadovaujamo personalo darbo rezultatus, įskaitant jų darbo ar atitinkamų dokumentų stebėseną bei vidaus politikos stebėseną.

Kiekvienas Įmonės darbuotojas turi atlikti užduotis tinkamai ir pareigingai, užtikrinti aukščiausią darbo kokybę ir atlikti būtinus kontrolės veiksmus, bei nedelsiant informuoti savo tiesioginį vadovą apie identifikuotą riziką..

Vyriausiasis aktuaras (antroji linija) atskaitingas tiesiogiai Compensa Valdybai ir jam priskiriamos tokios užduotys bei įsipareigojimai:

- Koordinuoti techninių atidėjinių apskaičiavimą;
- Teikti informaciją Valdybai dėl techninių atidėjimų apskaičiavimo patikimumo ir tinkamumo bei aproksimacijos metodų taikymo;
- Pateikti nuomonę apie draudimo rizikos prisiėmimo politiką bei perdraudimo sutarčių tinkamumą, kartu su Draudimo rizikos vertinimo skyriumi stebėti prisiimamą Įmonės draudimo riziką;
- Prisidėti prie Įmonės rizikos valdymo sistemos plėtros;
- Kontroliuoti duomenų, pagal kuriuos buvo apskaičiuoti techniniai atidėjimai, patikimumą;
- Teikti informaciją dėl turto ir įsipareigojimų valdymo bei Savo rizikos ir mokumo vertinimo procese.

Aktuarinė funkcija detaliau aprašoma žemiau.

Rizikos valdytojas (antroji linija) atsakingas už rizikos valdymą ir vidaus kontrolių sistemą, yra atskaitingas tiesiogiai Compensa Valdybai ir nedalyvauja jokiaje kitoje kasdienėje verslo veikloje, taip siekdamas užtikrinti rizikos valdymo funkcijos nepriklausomumą ir skaidrumą.

Rizikos valdytojui priskiriamos tokios užduotys ir pareigos:

- Rizikos inventorizacijos proceso atlikimas;
- Vidaus kontrolės sistemos įvertinimo proceso atlikimas;
- Mokumo kapitalo reikalavimo apskaičiavimo koordinavimas / atlikimas ir patikrinimas;

- Savo rizikos ir mokumo vertimo proceso atlikimas;
- Reguliarių ir ad-hoc rizikos ataskaitų teikimas Valdybai, VIG grupei ir priežiūros institucijoms;
- Investicijų portfelio ir su investavimo procesu susijusios rizikos vertinimas;
- Pasiūlymai Valdybai dėl rizikos strategijos ir strateginių sprendimų bei patarimų teikimas su rizika susijusiais klausimais;
- Su rizikos valdymu susijusios reguliacinės aplinkos stebėjimas;
- Teikti paramą, koordinuoti ir derinti su rizikos valdymu susijusių veiklą visoje Įmonėje;
- Supratimo apie rizikos valdymą Įmonėje skatinimas;
- Aktyvus stebėjimas ir viso rizikos profilio bei rizikos valdymo sistemos efektyvumo vertinimas;
- Kyšančios rizikos identifikavimas ir įvertinimas.

Duomenų apsaugos pareigūnas (antroji linija) yra atsakingas už duomenų apsaugos veiklos organizavimą ir koordinavimą, yra atskaitingas tiesiogiai Compensa Valdybai. Duomenų apsaugos pareigūnui priskiriamos tokios užduotys ir pareigos:

- tinkamai ir laiku dalyvauti visuose su asmens duomenų apsauga ir duomenų subjektų interesais susijusiuose klausimuose;
- stebėti Duomenų apsaugos teisinę aplinką ir vertinti galimą tokių pasikeitimų poveikį;
- koordinuoti duomenų apsaugos poveikio vertinimo procesą;
- informuoti ir konsultuoti darbuotojus duomenų apsaugos ir tvarkymo klausimais;
- bendradarbiauti su priežiūros institucijomis ir atlikti kontaktinio asmens vaidmenį;
- tobulinti Bendrovės atitiktį duomenų apsaugos reikalavimams;
- dalyvauti asmens duomenų apsaugos audituose;
- tvarkyti duomenų apsaugos incidentų pažeidimus (įskaitant duomenų subjektų ir institucijų informavimą);
- tvarkyti skundus, susijusius su asmens duomenų apsauga;
- peržiūrėti ir laiku atnaujinti su duomenų apsauga susijusių dokumentaciją;
- atlikti kontaktinio asmens vaidmenį duomenų subjektams ir tvarkyti duomenų subjektų prašymus;
- koordinuoti/daryti duomenų apsaugos mokymus;
- saugoti duomenų tvarkymo įrašų žurnalą;
- reguliariai arba *ad hoc* teikti ataskaitas Compensa Valdybai arba VIG Grupės Duomenų apsaugos koordinatoriui duomenų apsaugos klausimais.

Atitikties pareigūnas (antroji linija), kasdieninėje veikoje konsultuoja administracinius, valdymo ir priežiūros organus atitikties klausimais, yra atskaitingas tiesiogiai Įmonės Valdybai.

Atitikties pareigūnui priskiriamos tokios užduotys ir pareigos:

- Teisinės aplinkos stebėseną ir pasikeitimų galimo poveikio Įmonės vykdomai veiklai įvertinimas;
- Atitikties rizikų valdymas (metinė atitikties rizikų analizė);
- Neatitiktimų prevencija. Tipinę prevencinę veiklą sudaro atitinkamų vidinių politikų, gairių ir tvarkų paruošimas, mokymų Padalinių vadovams ir darbuotojams teikimas;
- Su atitiktimi teisės aktams ir vidinėms tvarkoms susijusių patarimų teikimas Įmonės organams ir/ar darbuotojams;
- Atitinkamų stebėsenos mechanizmų, reikalingų užtikrinti atitiktį teisės aktams ir reglamentams, įgyvendinimas (pvz., atitikties auditai);
- Stebėseną, kaip atliekamas svarbių funkcijų perdavimas išoriniams paslaugų tiekėjams, priežiūros institucijos informavimas prieš kritinių ar svarbių funkcijų ar veiklos perdavimą išoriniams paslaugų tiekėjams, pranešimas VIG grupei apie tokias sutartis.
- Atitikties incidentų nagrinėjimas;

Reguliarus raportavimas (pvz., Atitikties planas, Atitikties ataskaita, Atitikties rizikų inventarizacijos ataskaita, ir t.t.) ir *ad hoc* raportavimas (pvz., bet koks bet kokios institucijos pranešimas arba inicijavimas vizito vietoje, tyrimo ar proceso) Valdybai ir Grupės Atitikties vadovybei.

Vidaus auditas (trečioji linija) – atskaitingas tiesiogiai Stebėtojų tarybai ir yra atsakingas už:

- Racionalų užtikrinimą, kad valdymas, rizikos valdymas ir kontrolės procesai, sukurti ir įdiegti vadovybės, būtų adekvatūs ir efektyvūs bei atitiktų verslo tikslus;
- Vidaus kontrolės sistemos ir kitų valdymo sistemos elementų adekvatumo ir efektyvumo įvertinimą;
- Rizikos vertinimu paremtą audito veiklos planavimą: auditų plano sukūrimą, įgyvendinimą ir priežiūrą;
- Konkrečių auditų planavimą, atlikimą ir ataskaitų apie pastebėtus trūkumus bei rekomendacijų teikimą;
- Vadovybės veiklos planų, kurie rengiami pagal audito pastabas ir siūlomus tobulinimus, stebėseną;
- Pagalbą vadovybei, teikiant konsultacijas valdymo, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės klausimais.

Vidaus audito funkcija detaliau aprašoma žemiau.

Investavimo komitetas yra kolegialus Compensa organas, kurį sudaro Compensa darbuotojai. Komitetas prižiūri investavimo veiklą ir teikia patarimus Valdybai investavimo klausimais.

Komiteto atsakomybės apima:

- Priimti investavimo sprendimus pagal turto valdytojo pasiūlymus;
- Teikti rekomendacijas ir nurodymus investavimo paslaugų tiekėjams;
- Siūlyti investavimo ir rizikos strategijos pakeitimus;
- Teikti pasiūlymus dėl leidžiamų turto klasių ir jų apibrėžimo;
- Teikti pasiūlymus dėl strateginio turto paskirstymo ir taktinių apribojimų;
- Teikti pasiūlymus dėl kredito reitingų ir koncentracijos limitų;
- Teikti pasiūlymus dėl turto ir įsipareigojimų atitikimo;
- Identifikuoti investicinės veiklos riziką ir teikti pasiūlymus dėl rizikos valdymo;
- Peržiūrėti atitiktį investavimo limitams ir investavimo veiklai.

Kainodaros ir draudimo rizikos komitetas priima sprendimus dėl masinių produktų kainodaros ir individualių draudimo rizikų prisiėmimo, kai limitai viršija draudimo rizikos vertintojams suteiktus limitus.

Išmoky komiteto tikslas yra priimti sprendimus žalų bylose dėl draudimo išmokos mokėjimo ar atsisakymo ją mokėti, draudimo išmokos mažinimo, taikos sutarčių pasirašymo, teismo sprendimų skundimo/neskundimo apeliacine ar kasacine tvarka, dėl būsimų mokėjimų žalos bylose, kuriose nepakanka Žalų departamentui suteiktų įgaliojimų. Taip pat Išmoky komitetas priima sprendimus dėl draudimo išmokų pagal įvykius, kurie pagal draudimo rūšies taisykles vienareikšmiškai negali būti priskirti prie draudžiamųjų/nedraudžiamųjų įvykių ir dėl ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ Žalų departamento vadovo, Generalinio direktoriaus, Latvijos ir Estijos filialų vadovų ir Žalų skyriaus vadovų visų rūšių žalų bylų.

Skundų komitetas atsakingas už skundų priežasčių vertinimą, taip pat už rekomendacijų ir ištaisymo priemonių parengimą.

- įvertinti ataskaitiniu laikotarpiu nagrinėtų skundų priežastis ir bendrovės sprendimus, priimtus dėl šių skundų;
- įvertinti, ar dėl konkrečių skundų priežasčių gali atsirasti kitų skundų;
- nustatyti pasikartojančias skundų priežastis (tai taip pat apima ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais nagrinėtų skundų priežasčių vertinimą);

- įvertinti, ar skundo priežastis galima ištaisyti ar sušvelninti; apibrėžti ištaisymo / švelninimo būdus;
- nustatyti skundų priežasčių ištaisymo prioritetus.

Atlygio politika

Įmonėje yra patvirtinta atlygio politika, pagal kurią nustatoma bendra atlyginimo praktikų sukūrimo, įgyvendinimo ir priežiūros struktūra pagal Įmonės verslo ir rizikos valdymo strategiją, rizikos profilį, tikslus, rizikos valdymo praktiką, ilgalaikius interesus ir rezultatus. Įmonės Atlygio politika siekiama nustatyti tokią atlyginimo praktiką, pagal kurią nebūtų didelės rizikos Įmonei ir jos akcininkams bei nekiltų jokių veiksmų, dėl kurių VIG Grupė ar Įmonė negalėtų išlaikyti adekvataus kapitalo. Be to, pagal Įmonės Atlygio politiką nustatoma, kad atlyginimo praktikos turi būti įtvirtinamos taip, kad būtų išvengta potencialaus interesų konflikto, ypač draudimo rizikos vertinimo, turto valdymo, rizikos valdymo, vidaus audito ir atitikties srityse bei su asmenimis, kurie kuria, patvirtina ir peržiūri atlyginimo politiką bei atlyginimo sutartis.

Pagal Atlygio politiką nurodoma, kad pagrindines pareigas užimantiems asmenims paprastai mokamas tik fiksuotas atlyginimas. Jeigu į atlyginimą įeina kintanti dalis, ji turėtų būti mokama pagal:

- a) individualius rezultatus (atsižvelgiant į atsakomybes valdant riziką, vidaus taisykles ir rizikos valdymo praktiką),
- b) skyriaus, kuriam priklauso darbuotojas, praktiką, atsižvelgiant į įnašą į Įmonės verslo strategijos įvykdymą, jos rizikos profilį ir tikslus,
- c) Įmonės ir/arba VIG bendrą darbą tam tikru laikotarpiu.

Kiekvienas asmuo įsipareigoja nesinaudoti jokiomis asmeninio draudimo strategijomis ar atlyginimo bei su atsakomybėmis susijusiu draudimu, nes tai gali pakenkti rizikos valdymo strategijoms, integruotoms į atlyginimo sutartį.

Kintantis atlyginimas mokamas atsižvelgiant tik į finansinius kriterijus. Į Valdybos narių atlyginimą neįtraukiami jokie draudimo sutarčių pardavimo komisiniai. Atidėjimo laikotarpis Valdybos nariams paprastai trunka trejus metus. Stebėtojų tarybos nariams ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ moka fiksuotą atlyginimą.

Pagrindinių rizikos valdymo funkcijas atliekančių asmenų (t. y. Vyriausiojo aktuario, Atitikties pareigūno, Vidaus auditoriaus, Rizikos valdytojo ir kitų, kurie turi didelę įtaką Įmonės rizikos profiliui) atlyginimą tvirtina Valdyba ir jį nurodo atitinkamo asmens darbo sutartyje.

Metiniai tikslai darbuotojams nustatomi bei jų įgyvendinimo vertinimas atliekamas pagal Įmonėje galiojančias metinio darbo atlikimo vertinimo procedūras. Darbuotojams sėkmingai pasiekus jiems nustatytus metinius tikslus, gali būti mokami priedai už nustatytų metinių tikslų pasiekimą. Apskaičiuoto metinio priedo mokėjimas darbuotojams atliekamas tik po to, kai atitinkami rezultatai pristatomi ir patvirtinami Įmonės Valdybos.

Svarbūs ataskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais

Sandoriai su susijusiomis šalimis apima sandorius su ūkio subjektais, priklausantiems VIG grupei.

Susijusių šalių nesumokėti likučiai

Straipsniai	2022 m.	2021 m.
Gautinos sumos iš susijusių įmonių už prisiimto ir atiduoto perdraudimo veiklą	264 576	1 792 517
Kitos iš susijusių įmonių gautinos sumos	124 585	95 503
Suteikta paskola	6 394 880	4 224 674
Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones	7 031 139	7 062 112
Palūkanos iš suteiktų paskolų	-	212
Iš viso	13 815 180	13 175 018

Įsipareigojimai susijusioms šalims

Straipsniai	2022 m.	2021 m.
Įsipareigojimai susijusioms įmonėms už prisiimto ir atiduotoperdraudimo veiklą	610 546	616 610
Kiti įsipareigojimai susijusioms įmonėms	122 876	200 640
Žalų suregulavimo sandoriai	156 054	128 498
Perdraudimo depozitas	24 593 944	22 314 451
Palūkanos už subordinuotuosius įsipareigojimus (akcininkas)	569 842	96 814
Subordinuotieji įsipareigojimai (akcininkas)	22 500 000	7 500 000
Iš viso	48 553 263	30 857 013

Sandoriai su susijusiomis šalimis

Iš perdraudimo veiklos	3 804 523	(3 924 844)
Žalų reguliavimo paslaugos	(1 176 536)	(759 097)
Kiti sandoriai su susijusiomis įmonėmis	(1 177 598)	(1 206 488)
Gautos palūkanos	116 958	88 768
Suteiktos paskolos	2 170 206	1 750 051
Gauta subordinuotoji paskola	(15 000 000)	-
Subordinuotosios paskolos palūkanos	(865 015)	(391 986)
Gauti dividendai	172 686	68 714
Iš viso	(11 954 776)	(4 37 4882)

B.2 Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai

Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai nustatyti Įmonės Kompetencijos ir tinkamumo politikoje.

Kompetencijos reikalavimai

Vertinant asmens kompetenciją, iš esmės atsižvelgiama į jo išsilavinimą, į tai, ar išsilavinimas susijęs su Įmonės veikla, pareigomis, kurias užima ar užims vertinamas asmuo, aukštojo mokslo suteiktą kvalifikaciją, darbo patirties finansinėje rinkoje trukmę (šiuo atveju atsižvelgiama į verslo pobūdį, apimtį ir sudėtingumą bei atliktas funkcijas).

Be to, reikalaujama užtikinti, kad pagrindines funkcijas atliekantys asmenys visi kartu turėtų tinkamą kvalifikaciją, patirtį ir žinias bent jau šiose srityse:

- Draudimo ir finansinės rinkos;
- Priežiūros sistemos, rizikos ribojimo reikalavimų ir paslaugų teikimo reglamentų;
- Strateginio planavimo ir finansinės rinkos dalyvių verslo strategijų ar verslo planų supratimo ir įgyvendinimo;
- Rizikos valdymo (pagrindinių rizikų, su kuriomis susiduria finansinės rinkos dalyvis, nustatymas, įvertinimas, stebėjimas, kontrolė ir švelninimas, įskaitant įvertinto asmens atsakomybes);
- Verslo procesų efektyvumo įvertinimo, tinkamo valdymo užtikrinimo, numatymo ir kontrolės;
- Finansinės informacijos apie finansinės rinkos dalyvį suvokimo, galėjimo identifikuoti pagrindinius klausimus pagal tokią informaciją ir atitinkamų kontrolės ir kitų priemonių taikymo;
- Finansinės ir aktuarinės analizės;
- Teisinio pagrindo ir reikalavimų.

Valdybos narys ir Įmonės vadovas privalo turėti pakankamai patirties (atsižvelgiant į verslo srities, kurioje asmuo dirbo, pobūdį ir sudėtingumą, asmens funkcijas ir kompetencijas, galėjimą priimti sprendimus ir įsipareigojimus, darbe įgytas technines žinias, pavaldžių asmenų skaičių).

Iš Stebėtojų tarybos nario reikalaujama turėti pakankamai patirties, kad jis galėtų konstruktyviai ir drąsiai įvertinti Valdybos sprendimus bei tinkamai stebėti Valdybos darbą. Jis turi įrodyti, kad turi pakankamai techninių žinių, būtinų tam, kad galėtų pakankamai gerai suprasti Įmonės verslą ir riziką, su kuria susiduria Įmonė.

Tinkamumo reikalavimai

Asmuo laikomas tinkamu, t. y. asmens reputacija yra nepriekaištinga, jeigu nėra priešingą teiginį įrodančių argumentų ir priežasties abejoti asmens reputacija. Reputacija vertinama atsižvelgiant į visą aktualią informaciją, nepriklausomai nuo to, kurioje šalyje įvyko įvertinimui svarbūs įvykiai.

Vertinant asmens reputaciją, privaloma atsižvelgti į duomenis apie jo teistumą, jo atžvilgiu vykdomus tyrimus, administracines sankcijas, nebendradarbiavimo su priežiūros institucijom atvejus, atleidimus iš pareigų, atsisakymus išduoti licencijas, leidimus, įgaliojimus, bankroto procedūras, civilinius ieškinius ir kreditorinių įsipareigojimų nevykdymus, kitas asmeniui taikytas sankcijas ir kitas reikšmingas aplinkybes.

Esant bet kuriam iš nurodytų veiksnių nėra vienareikšmiškai laikoma, kad vertinamas asmuo netenkina sąžiningumo ar patikimumo kriterijų.

Asmens reputacija nelaikoma nepriekaištinga, jei dėl asmens elgesio kyla abejonių dėl jo gebėjimo užtikrinti patikimą ir sąžiningą Įmonės valdymą.

Be to, asmuo nėra automatiškai laikomas tinkamos reputacijos, jei jis atitinka kriterijus, kurie nurodyti Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme.

Vertinimo procedūra nurodoma Kompetencijos ir tinkamumo politikoje.

Įmonėje už įvertinimą atsako Žmogiškųjų išteklių skyrius. Svarbiausias pareigas atliekančių asmenų tinkamumą privaloma patikrinti prieš pareigų užėmimą.

Be to, Įmonė pakartotinai įvertina pagrindines funkcijas atliekantį asmenį, siekdama įsitikinti, kad jis vis dar tinkamas eiti pareigas.

B.3 Rizikos valdymo sistema, įskaitant Savo rizikos ir mokumo įvertinimą

Rizikos valdymas Bendrovėje yra organizuojamas pagal patronuojančiosios bendrovės „Vienna Insurance Group“ standartus ir atitinka „Mokumas II“ direktyvos reikalavimus su aiškiai apibrėžtomis organizacine ir operacine struktūromis, atsakomybėmis ir rizikos valdymo procesais. Pagrindinis rizikos valdymo tikslas yra užtikrinti Bendrovės tvarumą ir mokumą net mažiau palankiomis rinkos sąlygomis, garantuojant įsipareigojimų klientams bet kokiomis sąlygomis vykdymą.

Pagrindiniai rizikos valdymo dokumentai yra Rizikos strategija ir Rizikos politika.

Rizikos strategija apibūdina Įmonės prisiimamas rizikas, rizikos valdymo principus ir nustato minimalų 125 proc. mokumo rodiklį – jis naudojamas kaip papildoma mokumo apsauga, siekiant užtikrinti mokumą net mažiau palankiomis sąlygomis, ir yra pagrindinis Įmonės finansinio pajėgumo indikatorius. Praktiškai tai reiškia, kad tiek kasmetinio finansinio planavimo proceso metu, tiek vertinant pavienių verslo sprendimų galimą įtaką mokumui, vertinama ar Įmonės mokumo rodiklis nebus mažesnis negu 125%. Jei yra įvertinama, kad Įmonės mokumo rodiklis gali nukristi žemiau šios ribos – turi būti įvertinti veiksmai dėl galimo kapitalo padidinimo arba mokumo kapitalo poreikio sumažinimo.

Rizikos strategijos tikslas yra suvokimo apie riziką integravimas į planavimo, verslo ir sprendimų priėmimo procesus, Įmonės tvarumo užtikrinimas išlaikant tinkamą mokumo atsargą ir efektyvaus rizikos valdymo Compensa užtikrinimas. Rizikos strategija įvertinama kiekvienais metais Savo rizikos ir mokumo vertinimo proceso metu (ORSA) ir, jei būtina, atnaujinama pagal ORSA rezultatus ir verslo strategiją.

Rizikos valdymo politikoje aprašoma Įmonės rizikos valdymo sistema ir pagrindiniai rizikos valdymo procesai bei apibrėžiamos rizikos kategorijos.

Pagrindiniai rizikos valdymo procesai, pavyzdžiui, Savo rizikos ir mokumo įvertinimas, rizikos inventorizavimas, vidaus kontrolės sistemos įvertinimas, kapitalo valdymas, likvidumo valdymas, duomenų kokybės valdymas, verslo tęstinumo planavimas, rizikos tolerancijos ribų stebėjimas ir operacinės rizikos incidentų analizė reglamentuojami atskirais dokumentais.

Bendras rizikos valdymo procesas apima šiuos žingsnius:

1. Rizikos identifikavimas
2. Rizikos apskaičiavimas
3. Rizikos analizė
4. Rizikos valdymo sprendimai ir vykdymas
5. Rizikos stebėjimas
6. Ataskaitų teikimas

Rizikos identifikavimas

Rizikos identifikavimas tai atspirties taškas rizikos vertinimo procese, kuris sudaro pagrindą tolesniems žingsniams. Rizikos identifikavimo tikslas yra nustatyti ir užregistruoti visus galimus rizikos šaltinius, kurie galėtų daryti įtaką efektyviam Compensa tikslų pasiekimui. Rizikos identifikavimo procesas atliekamas reguliariai kartą per metus. Jis apima esamų rizikų ir galimai pasikeitusių rizikos šaltinių peržiūrą, taip pat naujų rizikos šaltinių nustatymą ir dokumentavimą. Pagrindiniai rizikos identifikavimo procesai Įmonėje yra: vidaus kontrolės sistemos efektyvumo vertinimas (operacinės rizikos vertinimas) ir rizikos inventorizavimas (apima visas Įmonėje identifikuotas rizikas). Šių procesų metu sudaromas esminių Įmonės rizikų sąrašas su priskirtu rizikos savininku. Vidaus kontrolės sistemų vertinimo procesas apima visus Įmonės padalinius. Tuo atveju, jei yra identifikuojami galimi patobulinimai – sudaromas veikslių planas, kuris kartu su vidaus kontrolių įvertinimo ataskaita yra pateikiamas Valdybai ir metų eigoje sekamas šio veikslių plano vykdymas.

Rizikos identifikavimo procesas taip pat yra įtrauktas į kasdieninius verslo procesus ir sprendimus, turinčius įtakos Įmonės rizikos profiliui: naujų draudimo produktų kūrimas, investavimo sprendimai, nauji procesai ir t.t.

Rizikos apskaičiavimas

Kiekvienam rizikos tipui yra taikomi skirtingi vertinimo metodai.

Rizikos kategorijų vertinimas ir rizikos veiksnių nustatymas atliekamas pagal du skirtingus metodus:

- Kiekybinis metodas taikomas visoms rizikos kategorijoms, kurių statistinei analizei atlikti turima pakankamai istorinių duomenų, tokioms kaip: rinkos, kredito, draudimo rizikos ir t.t. Tai gali būti tiek mokumo kapitalo poreikis, tiek alternatyvūs rizikos matai (pvz., rizikos vertė (angl. „value-at-risk“), jautrumo ir scenarijų analizės rezultatai, rizikos rodikliai ir t.t.);
- Kokybinis metodas taikomas visoms rizikos kategorijoms, kurių tinkamai statistinei analizei atlikti nėra pakankamai istorinių duomenų, tokioms kaip: operacinė, strateginė, reputacinė rizikos. Galutinis ekspertinio vertinimo sprendimo matavimo rezultatas gali būti dažnio / galimo nuostolio įvertis arba įvertis kitos skalės pagrindu (pavyzdžiui rangų skalė „aukšta“, „vidutinė“, „žema“).

Rizikos analizė

Po kokybinio ar kiekybinio rizikos įvertinimo ir rizikos reikšmingumo nustatymo priimamas sprendimas dėl rizikos valdymo, t.y. yra sprendžiama, ar prisiimti riziką, ar mažinti riziką (pvz. pasinaudoti perdraudimu, pakeisti investavimo limitus), ar išvengti rizikos.

Rizikos valdymo sprendimas ir vykdymas

Vadovybės sprendimai, turintys didelės įtakos Įmonės rizikos profiliui, prieš vykdant yra vertinami dėl poveikio verslui ir Įmonės rizikai. Po to, kai priimami sprendimai dėl prisiimtą rizikos valdymo, atsakingas skyrius ar subjektas sprendimus turi įgyvendinti tinkamai ir laiku.

Rizikos stebėjimas

Siekdama užtikrinti, kad būtų įgyvendinti įstatymais numatyti mokumo kapitalo reikalavimai ir tai, kad turimos nuosavos lėšos ir kapitalo poreikis atitiktų iš anksto apibrėžtas rizikos tolerancijos ribas, Įmonė sukūrė pajėgumo prisiimti riziką vertinimo koncepciją. Pajėgumas prisiimti riziką apibūdina Įmonės gebėjimą įsisavinti nuostolius, kuriuos sukėlė kilusi rizika, be iš karto pasireiškiančio pavojaus Įmonės mokumui.

Ketvirtinėje rizikos valdymo ataskaitoje Valdybai yra pristatomi limitų stebėjimo rezultatai, taip pat yra atskleidžiami kitų pagrindinių rizikos rodiklių rezultatai.

Ataskaitų teikimas

Pagrindiniai aprašytų rizikos valdymo procesų žingsniai atskleidžiami išsamiose ataskaitose. Pranešimai apie riziką apima reguliarias ataskaitas ir ad-hoc ataskaitas.

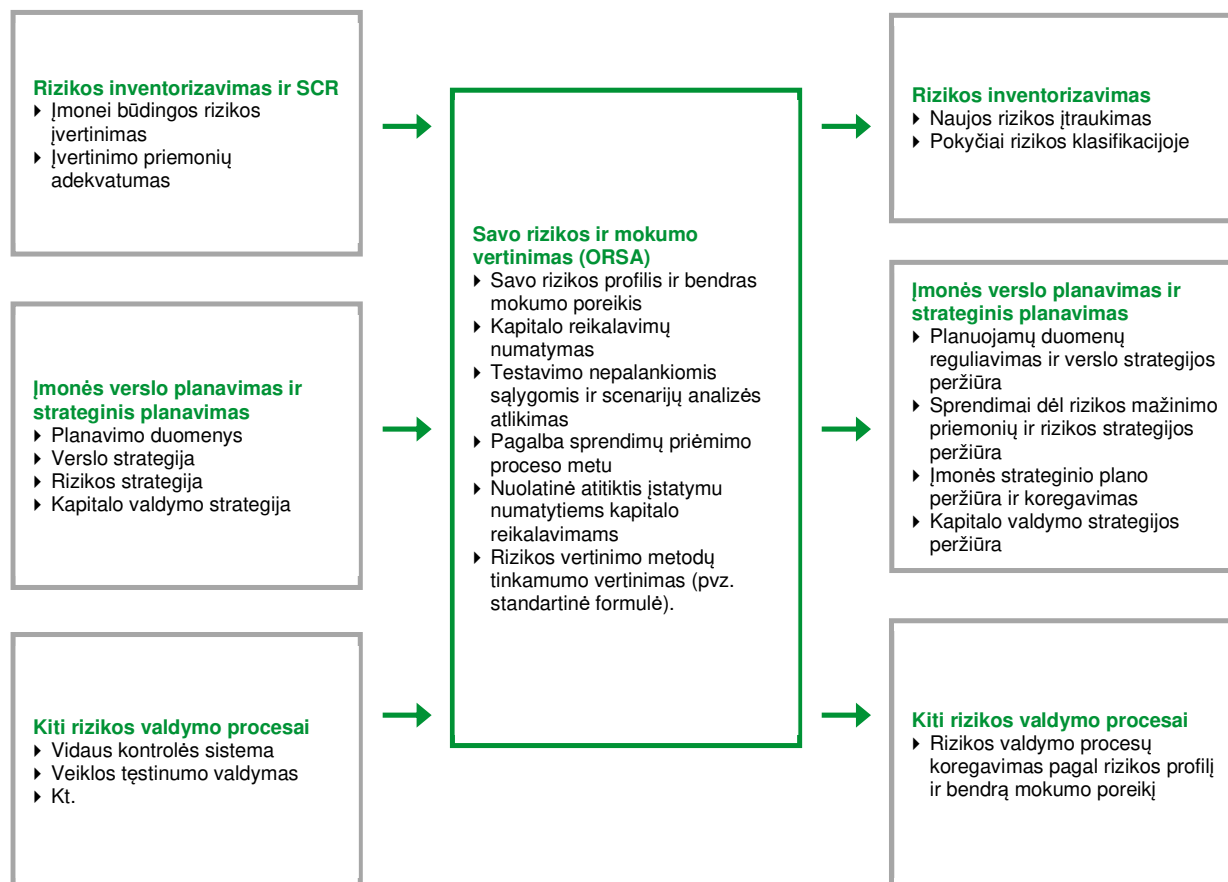
Rizikos valdytojas atsako už reguliarią informacijos pateikimą apie Įmonės rizikos situaciją Valdybai, kas apima:

- Mokumo kapitalo reikalavimo ir nuosavų lėšų apskaičiavimą;
- ORSA ataskaitos rezultatus;
- Rizikos inventorizavimo rezultatus;
- Vidaus kontrolės sistemos efektyvumo įvertinimo rezultatus;
- Ketvirtinę rizikos valdymo ataskaitą, kuri apima rizikos limitų ir rodiklių apžvalgą;
- Operacinės rizikos incidentų ataskaitą.

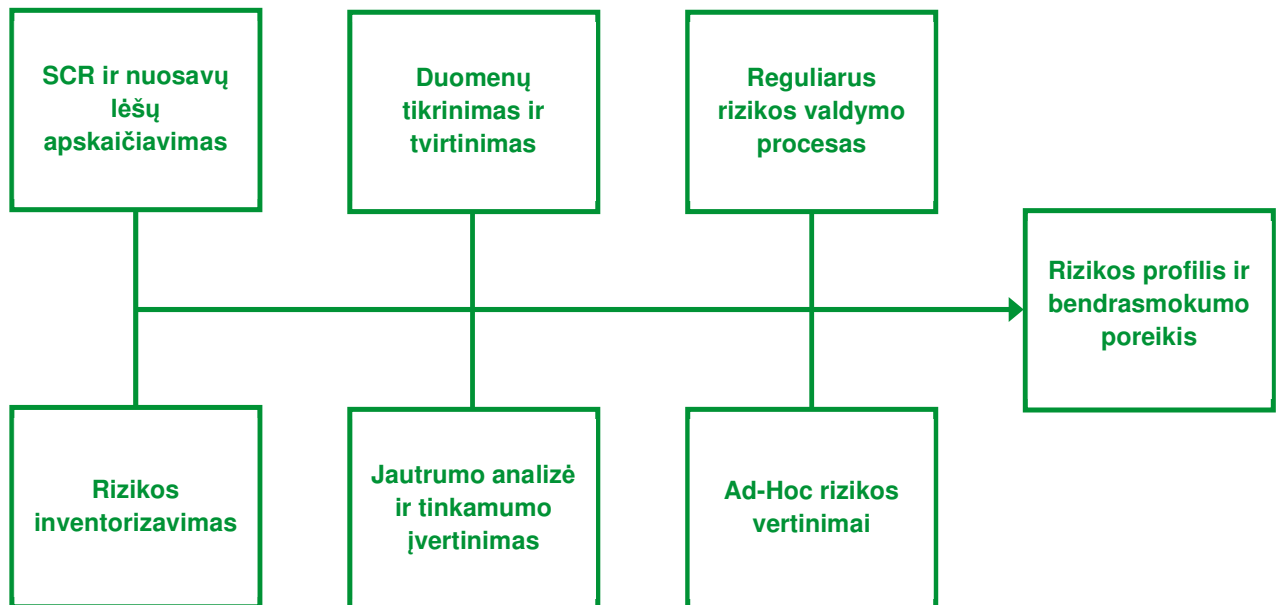
Savo rizikos ir mokumo įvertinimas (ORSA)

Savo rizikos ir mokumo įvertinimas (toliau – ORSA) yra procesų ir procedūrų, skirtų nustatyti, įvertinti, valdyti ir pranešti apie riziką atsižvelgiant į ateitį, kurią patiria ar gali patirti Įmonė, visuma, turimas priemonės rizikai suvaldyti ir nustatyti mokumo kapitalo poreikį, kurios yra būtinos užtikrinti, kad Įmonė visada vykdytų mokumo reikalavimus. ORSA yra pagrindinis Compensa Rizikos valdymo sistemos elementas. ORSA proceso metu, kelių rizikos valdymo procesų rezultatai yra lyginami ir analizuojami, tikrinami su ateities prognozėmis ir pranešami Valdybai bei priežiūros institucijai. Compensoje ORSA atliekama pagal direktyvos „Mokumas II“ reikalavimus kiekvienais metais ir ad-hoc, jei Įmonės rizikos profilis reikšmingai pasikeičia. Valdyba vadovauja ORSA procesui nustatant reikalavimus procesui, identifikuojant verslo strategijos rizikas, nustatant galimus nepalankius scenarijus, kritiškai vertinant rezultatus ir tvirtinant ORSA ataskaitą.

ORSA procesas yra tinkamai integruotas į Compensa rizikos valdymo sistemą ir remiasi rizikos valdymo proceso metu gautais rezultatais. Žemiau iliustruojamas ORSA ryšys su kitais Įmonės procesais.

Šioje schemoje vaizduojami elementai, kurie sudaro visą Įmonės rizikos profilį.

Be pagrindinio verslo plano scenarijaus, ORSA proceso metu atliekamas nepalankių sąlygų scenarijų vertinimas. Scenarijais įvertinamas ekonominių sąlygų, kurios būtų nepalankesnės nei numatyta verslo plane, poveikis. Šiuos scenarijus aptaria ir įvertina Valdyba bei pagrindinių skyrių vadovai, kurie atsižvelgia į sudėtingus, bet įmanomus verslo plėtros scenarijus. Kiti metodai, pavyzdžiui, jautrumo analizė ir atvirkštinis testavimas nepalankiomis sąlygomis, taikomi tam, kad būtų galima lengviau suvokti įmonės galimybes atsilaikyti nepalankaus verslo vystymosi atveju. Atvirkštinis testavimas nepalankiomis sąlygomis atliekamas siekiant nustatyti vienintelio rizikos veiksnio, kuris potencialiai galėtų kelti grėsmę įmonės mokumui, poveikį. Jautrumo analizė atliekama siekiant nustatyti vienintelio rizikos veiksnio pokyčio poveikį įmonės mokumui.

Buvo įvertinta, kad visais atvejais įmonė išlieka moki.

Ataskaitų teikimas

ORSA prielaidos, skaičiavimo metodai, rezultatai ir išvados pateikiamos ORSA ataskaitoje. Compensa ORSA ataskaita laikoma „metų pabaigos ataskaita“, pagal kurią Vadovybė vertina bendrą per metus priimtų sprendimų įtaką bei suteikia labiau strateginį, į ateitį nukreiptą požiūrį apie ateities rizikas ir kapitalo poreikius.

B.4 Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolės sistema yra viena svarbiausių Compensa rizikos valdymo dalis ir pagrindinis elementas, integruotas į veiklos ir organizacinę struktūrą bei aprašytas Vidaus kontrolės politikoje, kuri

apibrėžia vidaus kontrolės sistemos pagrindus ir nurodo kiekvieno organizacinės struktūros lygmens atsakomybes ir pareigas.

Kontrolė apibrėžiama kaip speciali priemonė, užtikrinanti Įmonės atitiktį teisiniams reikalavimams ir vidaus procedūroms, kuri taip pat užtikrina veiksmų efektyvumą ir veiksmingumą, užtikrina finansinės ir ne finansinės informacijos prieinamumą ir patikimumą bei padeda Įmonei išvengti nuostolių, sukeltų dėl aplaidumo, klaidų jos pačios personalo arba trečiųjų šalių, sukeltų ar dėl išorės veiksmų kylančių tyčinių veiksmų, kurie galėtų neigiamai paveikti verslą. Atsakomybės vidaus kontrolės sistemoje apima visus organizacinės struktūros lygmenis ir viską nuo kasdinių veiksmų iki vidaus kontrolės sistemos vertinimo.

Vidaus kontrolės sistema apima kiekvieno organizacinio lygmens administravimą, apskaitą, kontrolę ir ataskaitų teikimo procedūras. Pilnas vidaus kontrolės sistemos efektyvumo vertinimas atliekamas bent kartą per metus.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami įvairių Compensa taikomų kontrolių pavyzdžiai.

Kontrolės strategija	Aprašymas	Pavyzdys
Prieigos kontrolė	Prieigos kontrolė padeda išvengti neįgalėtų asmenų patekimo į direktorijas, kur laikoma konfidenciali informacija, taip užtikrinant informacijos saugumą.	Asmens identifikavimas Priėjimo teisių suteikimas vartotojui Identifikavimo ir įgaliojimo mechanizmai Slaptažodžiai Pokyčių kontrolė
Įgaliojimas	Ši kontrolė remiasi pareigų ir įgaliojimų atskyrimu. Tokios funkcijos kaip sandorių sudarymas ir jų patvirtinimas neturėtų būti atliekamos viename skyriuje.	Mokėjimų įgaliojimai Užduočių atskyrimas tarp Pardavimo ir Draudimo rizikos departamentų Užduočių atskyrimas tarp Žalų ir Draudimo rizikos departamentų
Biudžeto kūrimas / planavimas	Ši kontrolė remiasi planavimo procesu ateities laikotarpiui ir prognozuojamų skaičių palyginimu su realias duomenimis.	Atliktų darbų vertinimas Investavimo rezultatų peržiūra
Veiklos tęstinumo valdymas	Veiklos tęstinumo planai užtikrina tęstinę veiklą nepalankiomis sąlygomis.	Duomenų kopijos ir atkūrimo procedūros Veiklos tęstinumo planai
Išorinė komunikacija	Išorinės komunikacijos standartai užtikrina sklandžią Įmonės ir trečiųjų šalių komunikaciją.	Išorinė komunikacijos politika Skundų valdymas
Draudimas	Tam tikrų įvykių, kurie gali sukelti žalias, draudimas.	Atitinkamų draudimo paslaugų įsigijimas
Valdymo apžvalga	Apžvelgiamas projektų statusas ir resursų paskirstymas.	Finansinių ataskaitų apžvalga Vidaus procesų apžvalga
Atsargų laikymas	Reguliariai tikrinamos atsargos ir jų tiekimo kokybė.	Biuro reikmenų atsargos

Kontrolės strategija	Aprašymas	Pavyzdys
Politikos ir procedūros	Ši kontrolė paremta aiškiai apibrėžtomis, dokumentuotomis ir patvirtintomis politikomis, kurios užtikrina tinkamą vadovybės nurodymų vykdymą.	Apskaitos taisyklės Standartizuotas produkto patvirtinimo procesas
Projektų valdymas	Šia kontrole užtikrinami valdomų projektų standartai.	Žinių valdymas Biudžeto kūrimas, planavimas ir ataskaitų teikimas
Suderinimas	Apdoroti duomenys peržiūrimi ir patikrinamas jų tikslumas bei išbaigtumas lyginant su šaltinio duomenis.	Skirtingų duomenų rinkinių palyginimas Įmokų ir komisinių palyginimas Sumų patikrinimas, privalomų duomenų laukų ir bendro tikėtino patikrinimas excel bylose
Sistemos konfigūravimas	Sistemos konfigūracija padeda apsaugoti procesus nuo netinkamo vykdymo.	Tolerancijos limitai Saugumo patikrinimai Griežtos testavimo procedūros Pokyčių valdymas: visi konfigūracijos pakeitimai privalo būti atliekami įgalioto asmens, dokumentuoti, patikrinti ir patvirtinti.
Apmokymai	Mokymuose darbuotojams suteikiama pakankamai žinių, kurios būtinos atlikti tam tikras užduotis.	Individualūs mokymai Grupiniai mokymai

B.5 Vidaus audito funkcija

Vidaus audito funkcija (VA) įsteigta Įmonės Stebėtojų tarybos, siekiant nepriklausomai vertinti Įmonės vidaus kontrolės sistemą ir visų kitų valdymo sistemos elementų funkcionavimą ir veiksmingumą. Šių vertinimų tikslas yra:

- Padėti Stebėtojų tarybai vykdyti priežiūros funkciją;
- Padėti Įmonės darbuotojams ir vadovybei efektyviai vykdyti savo pareigas ir įsipareigojimus.

Šiam tikslui VA jiems pateikia analizes, įvertinimus ir rekomendacijas dėl peržiūros veiklos.

VA savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais profesinės praktikos standartais vidaus auditui bei Etikos kodeksu, Įmonės Stebėtojų tarybos patvirtinta Vidaus audito politika.

VA atlieka šias užduotis:

- Atsižvelgiant į rizikos vertinimo rezultatus, planuoja auditus: rengia bei įgyvendina auditų planą, kuris apima audito užduotis ateinantiems 3 metams, atsižvelgiant į visas Įmonės veiklos sritis ir valdymo sistemą;
- Nustatydamas prioritetus, remiasi rizika pagrįstu vertinimu;
- Planuoja konkrečius audito projektus, juos įgyvendina ir teikia ataskaitas bei rekomendacijas Įmonės vadovybei;

- Stebi ir teikia ataskaitas Įmonės Stebėtojų tarybai apie vadovybės veiksmų plano įgyvendinimą, kuris yra sudaromas atsižvelgiant į audito išvadas bei rekomendacijas;
- Padeda Įmonės vadovybei teikdama konsultacijas dėl valdymo, rizikos valdymo, vidaus kontrolės ir jos vystymo.

Kai būtina, VA funkcijas atliekantys darbuotojai gali vykdyti auditą, kuris nėra įtrauktas į audito planą. Stebėtojų taryba ir vadovybė turi teisę prašyti audito funkciją atliekančių darbuotojų pateikti nuomonę, ar padėti įgyvendinti kitas specifines užduotis, kurios nėra įtrauktos į VA veiklos planą.

Savo darbą VA įprastai atlieka nuosavais resursais, bet jeigu būtina, gali būti pasitelktas partneris iš išorės (paslaugų tiekėjas). Tokio partnerio veiklą prižiūri VA. Sprendimą bendradarbiauti su partneriais priima Stebėtojų taryba pagal VA patarimus ir paaiškinimus dėl tokių paslaugų poreikio.

Papildomai vidaus audito veiklą gali atlikti Grupės VA funkcija. Grupės VA taip pat gali atlikti Įmonės VA veiklos vertinimą.

Keturis kartus per metus, VA teikia ataskaitas Stebėtojų tarybai apie savo pastabas ir rekomendacijas bei vadovybės priimtų sprendimų ir priemonių įgyvendinimo progresą.

VA nepriklausomumo ir objektyvumo užtikrinimas

VA yra nepriklausoma nuo kitų Įmonės funkcijų. Asmenys, kurie atlieka vidaus audito funkcijas, neprisiima atsakomybės už jokią kitą funkciją.

VA yra atskaitinga Stebėtojų tarybai ir teikia ataskaitas tiesiogiai Stebėtojų tarybai.

B.6 Aktuarinė funkcija

Už aktuarinės funkcijos įgyvendinimą Įmonėje atsakingas vyriausiasis aktuaras. Šis asmuo paskirtas Įmonės valdybos ir turi atitikti Įmonės nustatytus Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimus (įskaitant darbo patirties, žinių ir reputacijos reikalavimus). Vykdyti aktuarinę funkciją jam padeda Aktuarų ir duomenų gavybos departamento darbuotojai.

Aktuarinė funkcija įgyvendinama pagal „Mokumas II“ direktyvą, Deleguotąjį aktą ir kitus reglamentus, taikomus vietos įstatymus, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos gaires, kitus taikomus reglamentus bei Įmonės dokumentus, Įmonės ir VIG Grupės vidaus reglamentus bei darbo instrukcijas.

Pagrindinės aktuarinę funkciją atliekančio asmens užduotys ir įpareigojimai:

- Techninių atidėjinių apskaičiavimo koordinavimas, įskaitant metodikų, taikomų modelių ir prielaidų tinkamumo nustatymą, rizikos grupių atskyrimą, duomenų, naudojamų techninių atidėjinių apskaičiavimui, tinkamumą ir kokybę, tinkamų aproksimacijos metodų užtikrinimą, kai duomenų nepakanka arba jie yra prastos kokybės;
- Metodikų, kurios naudojamos techninių atidėjinių tinkamumo įvertinimui, kūrimas, įskaitant testavimą lyginant su buvusiais patirtimi, neapibrėžtumo, susijusio su techniniais atidėjimais, įvertinimą ir techninių atidėjinių esminių skirtumų paaiškinimą lyginant su skirtingais metais (kai skirtumai kilo dėl išorinių ar vidaus veiksnių);
- Nuomonės apie draudimo rizikos vertinimo ir perdraudimo politiką pateikimas, įskaitant sąryšius tarp perdraudimo politikos, draudimo rizikos vertinimo politikos ir techninių atidėjinių bei draudimo rizikos vertinimo politikos atitikimą produkto kainodarai;
- Nuomonės apie pagrindinius rizikos veiksnius, turinčius įtakos verslui ateinančiais laikotarpiais, pateikimas, įskaitant galimą poveikį būsimam pelningumui, pavyzdžiui, infliacija, teisinė rizika ar rinkos aplinkos pasikeitimai;
- Dalyvavimas Rizikos valdymo sistemos plėtroje, įskaitant aktuarinių komponentų apskaičiavimą mokumo kapitalo reikalavimams, dalyvavimą ORSA ir rizikos analizėje;
- Metinės ataskaitos, kurioje pateikiama tinkamai pagrįsta techninių atidėjinių apskaičiavimo adekvatumo ir patikimumo analizė, informacija apie šaltinius ir neapibrėžtumo laipsnį, susijusius su techninių atidėjinių apskaičiavimu, pateikimas administraciniam, valdymo ir stebėjimo organui.

B.7 Veiklos ranga

Tam tikrų funkcijų ar veiklos perdavimo išorės paslaugų teikėjams procesą ir reikalavimus Įmonėje reguliuoja Veiklos rangos gairės. Šie reikalavimai taikomi visiems paslaugų teikėjams nepriklausomai nuo to, ar jie priklauso „Vienna Insurance Group“ įmonių grupei ar ne. Veiklos rangos gairės apibrėžia veiksmus, kurių būtina imtis, kad funkcijų ar veiklos perdavimas išorės paslaugų teikėjams atitiktų teisinio reguliavimo principus. Siekiama užtikrinti, kad Įmonė, perduodama išorės paslaugų teikėjui funkcijas arba bet kokią draudimo ar perdraudimo veiklą ir toliau liktų visiškai atsakinga už savo įsipareigojimų vykdymą. Ypatingas dėmesys skiriamas į esminių arba svarbių funkcijų arba veiklos vykdymą pasitelkus užsakomąsias paslaugas. Veiklos rangos gairės apibrėžia kriterijus ir specialius reikalavimus, taikomus esmines arba svarbias funkcijas arba veiklos vykdymą perduodant išorės paslaugų teikėjams. Pagal gaires, pagrindinių funkcijų perdavimas išorės paslaugų teikėjams visuomet laikomas esminių arba svarbių funkcijų arba veiklos perdavimu. Kiekvieną kartą išorės paslaugų teikėjams perduodant esmines arba svarbias funkcijas arba veiklą, Įmonėje paskiriamas už perdavimą

atsakingas asmuo, kuris šiuo klausimu bendrauja tiesiogiai su Įmonės Valdyba. Veiklos rangos gairėse nustatyti veiksmai, kuriuos už funkcijų arba veiklos perdavimą atsakingas asmuo turi atlikti prieš pasirašant paslaugų teikimo sutartį (detalizuojamos perduodamų funkcijų arba veiklos įvertinimo, paslaugų teikėjo parinkimo, paslaugų teikėjo tinkamumo tikrinimo procedūros). Nustatyti išsamūs reikalavimai, kurie turi būti įtvirtinti paslaugų teikimo sutartyje. Po paslaugų teikimo sutarties pasirašymo pagal Veiklos rangos gaires užtikrinamas tinkamas rizikos valdymas ir nuolatinė priežiūra bei dokumentavimas. Taip pat aprašomas pranešimų priežiūros institucijai teikimas ir reguliarių bei *ad hoc* ataskaitų teikimas VIG atitikties vadovybei.

B.8 Kita

Kitos reikšmingos informacijos apie valdymo sistemą identifikuota nebuvo.

C. Rizikos profilis

Rizika suprantama kaip galimybė nepasiekti aiškiai apibrėžtų arba netiesiogiai siekiamų rezultatų. Rizika, galinti turėti reikšmingą neigiamą poveikį finansinei būklei, veiklai arba pinigų srautams, laikoma esmine, kai viršija 2,5 proc. Įmonės nuosavų lėšų.

Pagrindinė Įmonės rizika yra draudimo rizika, kurią, Įmonės vertinimu, tinkamai įvertina standartinė formulė.

Visa rizika skirstoma į dešimt rizikos kategorijų ir manoma, kad šios rizikos kategorijos yra baigtinės bei apima visus įmanomus rizikos šaltinius (įskaitant aplinkosaugos, socialinės atsakomybės bei gerosios valdysenos rizikas). Pagrindinės rizikos kategorijos yra šios:

- **Ne gyvybės draudimo rizika** kyla iš ne gyvybės draudimo sutarčių įsipareigojimų atsižvelgiant į prisiimtas rizikas ir susijusius procesus.
- **Sveikatos draudimo rizika** kyla iš sveikatos draudimo sutarčių įsipareigojimų atsižvelgiant į prisiimtas rizikas ir susijusius procesus.
- **Gyvybės draudimo rizika** kyla iš įsipareigojimų, atsirandančių dėl anuitetinių mokėjimų iš transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo, atsižvelgiant į prisiimtas rizikas ir susijusius procesus.
- **Rinkos rizika** atspindi riziką, atsirandančią dėl finansinių priemonių kainų svyravimo (pvz., obligacijų ir paskolų, indėlių, grynųjų pinigų, dalyvavimo ir kt.). Rizikos pozicijos matas yra finansinių kintamųjų pokyčių, t. y. akcijų kainų, palūkanų normų, nekilnojamojo turto kainų, valiutos keitimo kursų ir kt., poveikis. Ši rizika galėtų būti toliau suskirstyta į palūkanų normos riziką, užsienio valiutos riziką, nuosavybės riziką, paskirstymo riziką ir koncentracijos riziką.

- **Kredito rizika** atspindi nuostolius dėl sandorių šalių ar skolininkų įsipareigojimų nevykdymo arba jų kreditingumo sumažėjimo.
- **Likvidumo rizika** – rizika, kad Bendrovė negalės laiku ir nepatirdama papildomų sąnaudų užtikrinti finansinių šaltinių, būtinų Bendrovės trumpalaikiams ir ilgalaikiams mokėjimų įsipareigojimams įvykdyti.
- **Operacinė rizika** – tai rizika, kylanti dėl nepakankamų ar netinkamų vidinių procesų, darbuotojų ar sistemų arba išorinių veiksnių. Operacinė rizika apima teisinę riziką, kibernetinę riziką, bet neapima reputacijos ir strateginės rizikos.
- **Strateginė rizika** – tai neigiama įtaka veiklos plėtrai dėl netinkamų verslo ir investicinių sprendimų, netinkamo tikslų komunikavimo ir vykdymo, nepakankamo pajėgumų pritaikymo prie ekonominės aplinkos pokyčių ar verslo aplinkos. Rizika valdoma aiškiai apibrėžtu sprendimų priėmimo ir stebėsenos procesu.
- **Reputacijos rizika** – tai galimos neigiamos įtakos veiklai rizika, kylanti dėl žalos reputacijai. Reputacinė rizika apima tvarumo riziką. Rizika yra valdoma taip pat kaip operacinė rizika ir vykdant periodinę žiniasklaidos stebėseną bei prekės ženklo kūrimo veiklą.

Pagrindinėms rizikos kategorijoms įmonė apibrėžė pagrindinius rizikos rodiklius, kurie yra reguliariai stebimi. Šioms rizikos kategorijoms taikomi rizikos valdymo principai yra aprašyti žemiau.

Įmonė nustatė, kad standartinė formulė gerai atspindi įmonės rizikos profilį.

C.1 Draudimo veiklos rizika

Draudimo veiklos rizika apima ne gyvybės, gyvybės ir sveikatos rizikas ir sudaro didžiausią dalį mokumo kapitalo poreikio (žr. skyrių E.2).

Draudimo rizikų valdymas yra užtikrinamas atliekant rizikų vertinimą vadovaujantis Rizikos vertinimo politika. Rizikos vertinimo politika numato, jog kiekvienas draudimo produktas privalo turėti metodiką ir taisykles, numatančias rizikos valdymo įrankius bei Portfelio strategiją.

Portfelio strategija numato konkretaus draudimo produkto siekiamus finansinius rezultatus, portfelio struktūrą ir rizikos apetitą naudojant keturių spalvų skalę: „Žalia“, „Geltona“, „Raudona“ ir „Juoda“. Žalia spalva identifikuoja mažiausios rizikos kategorijos segmentą, juoda – didžiausios. Kiekvienos rizikos kategorijos draudimo apimtys identifikuojamos kas ketvirtį. Jeigu faktinės didesnės rizikos kategorijos

apimtyms viršija strategijoje numatytas tikslines apimtis, imamasi papildomų veiksmų arba pagal situaciją peržiūrima strategija pakeičiant rizikos apetitą. Portfelio strategija yra peržiūrima kasmet.

Pagrindiniai Įmonės platinami draudimo produktai ir jų rizikų valdymo būdai.

Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas (TPVCAD)

Tai yra privalomojo draudimo rūšis, skirta ginti trečiųjų šalių interesus, kuriuos jos patiria kelių eismo įvykių metu. Ši draudimo rūšis yra reguliuojama Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymų.

Draudimo įmokos TPVCA draudimui yra nustatomos individualiai kiekvienam klientui naudojant tiek individualius asmens, tiek individualius transporto priemonės rizikos kriterijus.

Dauguma TPVCA padaromų nuostolių yra žala turtui bei vienkartinės išmokos žalos asmeniui atveju, padengiant gydymo išlaidas bei negautas pajamas dėl nedarbingumo. Be to, pasikeitus įstatymams, išmokos už moralinę žalą nuostoliai turi didesnę įtaką rezultatams.

TPVCA draudimo rūšis yra laikoma ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Kitas transporto priemonių draudimas (KASKO)

Ši draudimo rūšis dengia nuostolius, patiriamus dėl transporto priemonės sugadinimo, sunaikinimo, vagystės ar plėšimo. Kartu su šia draudimo rūšimi gali būti parduodamos kitos draudimo paslaugos. Pavyzdžiui, produkto paketas gali įtraukti pagalbos kelyje paslaugą.

Didžiausi nuostoliai patiriami visiško transporto priemonės sunaikinimo arba vagystės atvejais. Tačiau šie įvykiai nėra dažni.

Draudimo įmokos nustatomos vadovaujantis esančiomis draudimo įmokų nustatymo metodikomis.

Žala dažniausiai identifikuojamai nedelsiant ir sureguliuojama per trumpą periodą. KASKO draudimo rūšis yra laikoma trumpai besitęsiančio pobūdžio, priešingai nei ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui (Turto draudimas)

Turto draudimo rūšis dengia nuostolius, kylančius dėl gaisro, sprogimo, gamtinių jėgų, skysčių ištekėjimo, garo prasiveržimo, trečiųjų asmenų nusikalstamos veikos (vagystės, apiplėšimo) ar avarijos.

Dauguma komercinio turto rizikų vertinimų apima unikalą rizikos lokacijos, vykdomos veiklos ir saugumo priemonių kombinaciją. Įmokos apskaičiavimas vadovaujantis šiais faktoriais yra subjektyvus ir gana rizikingas.

Draudimo rizikos valdymas pirmiausia pasireiškia per naudojamą kainodarą, individualų rizikos įvertinimą pagal tarptautinius standartus, produkto apsaugos apimtį, rizikų selekciją bei perdraudimą.

Žala dažniausiai identifikuojama nedelsiant ir sureguliuojama per trumpą periodą. Turto draudimo rūšis yra laikoma trumpai besitęsiančio pobūdžio, priešingai nei ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Draudimo rizikų koncentracija

Rizikos koncentracija yra visų rizikų koncentracija pagal vieną draudimo sutartį, verslo sektorių ar geografinį regioną su potencialia materialine žala, kuri nėra dengiama pagal kitą draudimo rūšį.

Įmonė rizikos koncentraciją kontroliuoja šiais būdais:

- Taikant rizikos koncentracijos limitus pagal konkrečius klientus ar draudimo objektus.
- Atsiradusi rizika yra valdoma naudojant perdraudimą.
- Potenciali katastrofinių įvykių įtaka. Egzistuoja potenciali gamtinių ar žmogaus sukeltų katastrofų, galinčių sukelti didžiulius nuostolius, rizika, kurią Įmonė turi įsivertinti ir kuri yra įtraukiama į rizikos vertinimo metodikas. Dažniausiai pasitaikančios gamtinės katastrofos yra audra, uraganas ir potvynis.

Žalų departamento veiklą reglamentuoja Įmonės Valdybos patvirtinta Žalų administravimo politika, Žalų administravimo tvarka bei jos priedai ir ją lydinčios/papildančios tvarkos, metodikos ir procedūros. Nuo Žalų departamento veiklos yra neatsiejama ir Žalų departamento veiklos kontrolių tvarka, numatanti pagrindines nuolatinės ir periodinės kontroles, kuriomis turi būti užtikrinamas tinkamas, sklandus, savalaikiškas ir teisingas žalų administravimo procesas, atitinkantis Įmonės politiką, tikslus bei uždavinius ir aprašytus tvarkose ir metodikose veiksmus.

Pabrėžtina, kad Žalų departamente pakankamai daug dėmesio yra skirta rezervavimo proceso aprašymui Žalų administravimo tvarkoje, kurioje yra nurodyta kokiomis tvarkomis ir kokiais principais

vadovaujantis yra suteikiami rezervo keitimo limitai Žalų departamento darbuotojams, kaip yra priskiriamas pirminis rezervas. Taip pat, siekiant užtikrinti kuo didesnį rezervų tikslumą ir savalaikiškumą, yra aprašyti atskiri rezervavimo atvejai: rezervo dydis priėmus sprendimą, rezervo dydis partnerių administruojamose žalose, rezervo dydis teisminėse ir mokamose anuiteto būdu žalų bylose.

C.2 Rinkos rizika

Investuodama į pinigus ir depozitus, vertybinius popierius (obligacijas, akcijas, investicijų fondus ir t. t.), paskolas, nekilnojamąjį turtą ir dalyvavimą, Įmonė neišvengiamai susiduria su įvairia rizika. Rinkos rizika valdoma ir nustatant investavimo limitus pagal turto klases, reitingus, valiutas, koncentraciją, trukmę, regionus ir t. t., taip pat atsižvelgiama į draudimo įsipareigojimų charakteristiką, rizikos apetitą ir siekiamą grąžą, kad būtų užtikrintas pakankamas diversifikavimas. Įmonės investavimo strategija yra reguliariai peržiūrima ir vertinama.

Pagrindinis investavimo proceso tikslas yra pasiekti suplanuotą investavimo rezultatą laikantis subalansuoto rizikos-grąžos profilio ir atsižvelgiant į rizikos valdymo nurodytus apribojimus.

Atsižvelgdama į Valdybos nutarimus, Įmonė investuoja tik į tokį turtą, kuriam galima nustatyti, apskaičiuoti, stebėti, valdyti ir kontroliuoti susijusią riziką, taip užtikrindama apdairaus asmens principą. Strateginis turto paskirstymas yra patvirtinamas Valdybos pagal Investavimo komiteto pateiktą pasiūlymą.

Fiksuotų pajamų investicijoms (obligacijų ir paskolų) sudarant didžiausią portfelio dalį, investicinis portfelis leidžia užtikrinti stabilią numatomą grąžą ir paprastai mažesnius svyravimus. Palūkanų normos ir skirtumų rizikos sudaro didžiąją dalį rinkos rizikos.

Investicinį portfelį sudaro investicijos į Vyriausybę ir įmonių obligacijos, dalyvavimas, kolektyvinio investavimo subjektai, biržoje nekotiruojamos akcijos, paskolos ir bankuose laikomi pinigai.

Finansinio turto padalijimas pagal sandorio šalis pateiktas žemiau esančioje lentelėje (didžiausia Bendrovės pozicija yra Lietuvos vyriausybės obligacijoms):

Sandorio šalis	2022	2021
Nordea Kredit (AAA)	149 583	104 305
Realkredit Danmark A/S (AAA)	142 368	200 212
BRF kredit (AAA)	1 134 389	116 845

Sandorio šalis	2022	2021
Nykredit Real (AAA)	4 398 326	5 580 482
Slovak Republic (A)	931 200	-
Slovenska Sporitelna AS (A)	1 584 940	-
Swisscom AG Lunar FUNDI (A)	1 368 645	-
BNP Paribas (A+)	933 200	1 066 720
BNP Paribas (A-)	249 270	315 078
BNP Paribas (BBB+)	1 262 850	1 502 775
Goldman Sachs Group Inc. (A)	3 072 746	3 874 691
Moneta Money Bank AS (A-)	1 840 482	-
Johnson & Johnson (AAA)	646 265	771 371
Republic of Austria (AA+)	449 170	530 355
State of North Rhine-Westphalia Germany (AA+)	898 960	1 059 360
SNFC Reseau EPIC (AA)	915 200	1 062 550
Cooperatieve Rabobank (AA-)	0	507 832
Shell International Finance BV (AA-)	436 231	519 361
Westpac Banking (AA-)	437 010	525 316
Erste bank Cash (A)	3 107 089	2 150 967
Republic of Latvia (A-)	1 845 069	3 612 525
Altum Attistibas Finansu (BBB+)	1 340 766	1 446 900
Raiffeisen_landesBank Tirol AG (A-)	1 393 492	-
Republic of Poland (A-)	1 744 980	2 116 340
EFSF (AA)	454 725	-
EUROFIMA (AA)	928 650	-
Republic of France (AA)	2 237 650	-
Bank Gospodarstwa Krajowego (A-)	0	2 138 600
Republic of Lithuania (A)	34 288 463	44 517 834
Republic of Greece (BB)	808 970	1 021 050
Hungary (BBB)	2 064 960	2 946 780
State of Israel (A+)	3 305 550	1 634 685
United Mexican States (BBB)	1 534 255	2 208 312
People's Republic of China (A+)	1 526 240	1 961 780
Republic of Estonia (AA-)	785 640	997 460
Russian Federation (CCC)	1 000 000	1 990 800
Republic of Slovenia (A)	3 608 900	2 151 720
Belgium Kingdom (AA)	1 829 140	-
Pozavarovalnica SAVA D.D. (BBB+)	362 710	520 000
Munich Re (A)	2 272 950	2 960 700
S Immobilien AG (BBB+)	1 675 031	3 210 819
LHV Group AS (BB+)	151 732	175 905
Erste Group Bank AG (BBB+)	1 746 190	2 035 290
Oberbank AG (A)	1 318 890	1 516 950
Daimler AG (A-)	1 493 240	2 099 640
Deutsche Bank AG (BBB+)	2 600 395	3 539 005
CEZ AS (BBB+)	900 930	1 141 040
Berkshire Hathaway INC (AA)	1 349 880	1 569 780

Sandorio šalis	2022	2021
Telekom Finanzmanagement (BBB+)	0	852 280
Banco Santander SA (BBB)	1 963 384	2 467 012
Morgan Stanley (A+)	909 870	1 073 980
Province of Quebec (AA-)	471 425	-
BK Nederlandse Gemeenten (AAA)	662 953	779 114
Mbank Hipotecny (AA+)	1 895 140	2 068 460
Bayer Capital Corp BV (BBB)	671 530	2 199 040
National Australia Bank (AA-)	1 784 940	2 127 120
Cloverie PLC Zurich INS (AA-)	1 742 080	2 136 740
OEST Kontrollbank AG (AA+)	1 304 814	-
BAUSPARKASSE WUESTENROT AG (AAA)	2 905 410	-
Sparebanken Sor Boligkre (AAA)	1 281 910	1 429 204
Commonwealth Bank Austt (AAA)	0	3 139 560
Achmea Hypotheebank NV (AAA)	2 742 300	3 059 550
Bundesrepub. Deutschlandt (AAA)	1 237 375	-
Erste Bank Hungary ZRT (BBB+)	1 774 040	-
Wells Fargo Company (A+)	0	1 820 232
Temasek Financial I LTD (AAA)	750 560	2 116 350
Koninklijke Philips NV (BBB+)	0	-
Unilever NV (A+)	648 189	703 223
Bank of America Corp (A)	2 472 440	3 081 200
Raiffeisen Bank INTL (BB)	1 143 506	1 541 876
CESKE DRAHY (BBB)	1 551 918	1 825 775
BAWAG GROUP AG (BBB)	1 673 740	2 040 060
OMV AG (A-)	0	500 710
BANCA INTESA SANPAOLO (BBB)	0	1 059 040
CK HUTCHISON GROUP TELECOM FINANCE S.A. (A-)	765 720	1 017 270
ING GROEP NV (BBB)	881 400	1 004 790
UNICREDITO ITALIANO (BBB-)	2 173 311	2 775 195
EXXON MOBIL CORP (AA-)	3 771 295	3 368 085
IMMOFINANZ AG (BBB-)	1 591 200	2 093 740
BANCA INTENSA SANPAOLO (BBB-)	741 820	-
LA BANQUE POSTALE SA (BBB-)	926 904	1 155 979
UNIBAIL-RODAMCO-WESTFIELD (BBB+)	1 498 260	2 052 500
Lietuvos Energija UAB (BBB+)	797 200	834 038
Luminor bank AS Estonia (BBB+)	945 720	1 763 958
BAYER AG (BBB)	1 774 500	944 050
UBS Group AG (A-)	2 133 600	2 916 150
Raiffeisenlandesbank VLBG (AAA)	1 266 749	1 833 044
Russian Railways via RZD CAP (CCC)	1 450 000	3 016 522
MDGH GMTN RSC LTD (AA)	2 240 910	2 987 310
Raiffeisen Bank INTL (BBB)	713 430	993 050
Fondų vienetai (unrated)	4 752 830	3 804 235
Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones (Unrated)	1 817 503	1 817 503
Paskolos (Unrated)	4 585 660	1 852 985

Sandorio šalis	2022	2021
Paskolos (BBB-)	1 809 219	2 371 689
Pinigai ir depozitai	14 979 945	11 612 925
VIG Fund	5 279 610	5 279 610
Kredito rizika	185 011 632	198 917 288

Rizikos įvertinimui naudojamas ne tik mokumo kapitalo poreikis, bet ir nustatyti rizikos rodikliai.

C.3 Kredito rizika

Kredito rizika atspindi nuostolius, kurie kyla tada, kai sandorio šalys arba skolininkai nevykdo savo įsipareigojimų, arba kai sumažėja jų kreditingumas. Rizika valdoma nustatant limitus pagal sandorio šalių reitingus ir ribojant riziką tenkančią vienai sandorio šaliai; perdraudimo atveju, apibrėžiami perdraudiko pasirinkimo kriterijai, kurių laikomasi, o gautinų sumų atveju, taikomas efektyvus skolų išieškojimas ir draudimo sutarčių nutraukimo procesas.

C.4 Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra rizika, kad įmonė laiku ir be papildomų išlaidų negalės surasti finansinių resursų įvykdyti trumpalaikius ir ilgalaikius įsipareigojimus. Rizika valdoma pagal Likvidumo valdymo politiką, atitinkamai analizuojant likvidumo poreikius ir derinant investavimo limitus, kad visada būtų užtikrinta pakankama likvida turto suma ir pinigų likutis. Finansų departamentas atsako už likvidumo rizikos valdymą, kas apima likvidumo poreikių nustatymą, gaunamų ir išeinančių pinigų srautus ir jų neatitikimo lygio stebėjimą tiek iš turto, tiek iš įsipareigojimų pusės, rezervo nenumatytiems atvejams sukūrimą, išlaikant pakankamą kiekį likvidžių finansinių priemonių, kurias galima parduoti per trumpą laiką, ir atsarginių likvidumo valdymo planų sukūrimą. Pinigų srautų prognozę kiekvieną mėnesį atlieka Buhalterijos departamentas.

Investavimo ir rizikos politikoje nurodyti investavimo limitai nustatyti pagal įsipareigojimų likvidumo struktūrą ir pinigų poreikį visoje įmonės veikloje.

Žemiau pateikiamas įmonės finansinio turto, techninių atidėjinių (IFRS) ir finansinių įsipareigojimų išskaidymas pagal jų likusius terminus 2022 metų gruodžio 31 dieną:

Straipsniai	Sutartiniai nediskontuoti pinigų srautai				Apskaitinė vertė
	Terminas nefiksuotas, iki 12 mėn.	1–5 metai	Virš 5 metų	Iš viso	
Galimas parduoti finansinis turtas		64 879 795	95 649 923	160 529 718	160 529 718
Sukauptos palūkanos	2 348 651	8 495 135	13 022 924	23 866 710	2 348 651

Paskolos ir indėliai		421 186	5 973 694	6 394 880	6 394 880
Pinigai banke	18 087 034			18 087 034	18 087 034
Gautinos sumos iš viso	39 620 010			39 620 010	39 620 010
Turtas iš viso	60 055 695	73 796 116	114 646 541	248 498 352	226 980 293

Straipsniai	Terminas nefiksuotas, iki			Iš viso	Apskaitinė vertė
	12 mėn.	1–5 metai	Virš 5 metų		
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	116 875 551	50 384	4 950 775	121 876 710	121 876 710
Su draudimo veikla susijusios mokėtinos sumos	29 386 382			29 386 382	29 386 382
Perdraudimo įsipareigojimai	8 262 260			8 262 260	8 262 260
Subordinuoti paskola	1 558 600	10 234 400	22 482 000	34 275 000	23 069 842
Kitos mokėtinos sumos	9 171 399	1 729 437	140 303	11 041 139	11 041 139
Įsipareigojimų iš viso	165 254 192	12 014 221	27 573 078	204 841 491	193 636 333

Likvidumo problemų atveju, Compensa gali kreiptis į akcininkus, prašydama suteikti trumpalaikę, vidutinės trukmės ar ilgalaikę finansinę paramą. Turtas, teikiamas kaip finansinė parama, turi būti apskaitomas rinkos kaina.

Compensa gali naudoti alternatyvias finansines priemones tik po to, kai atliekama jų panaudojimo išlaidų analizė. Tokios priemonės, pavyzdžiui, gali apimti finansinių instrumentų atpirkimo sutartis, bankų palūkanas, išvestines priemones ir t. t. Alternatyvių finansinių priemonių naudojimą turi iš anksto patvirtinti Įmonės Valdyba.

Visa į būsimas draudimo įmokas įtraukta prognozuojama pelno suma ataskaitinio laikotarpio pabaigai yra 4,6 mln EUR.

C.5 Operacinė rizika

Operacinės rizikos valdymas yra kiekvieno Compensa organizacinio vieneto kasdienės veiklos dalis.

Turėdama omenyje tai, kad operacinė rizika gali kilti kiekvienoje srityje, Compensa laikosi požiūrio, pagal kurį operacinės rizikos valdymas nėra vieno skyriaus užduotis, o turi būti atliekamas kiekvieno skyriaus pagal jo atsakomybės sritį.

Operacinės rizikos valdymo ir operacinės rizikos stebėjimo tikslais, Compensa įdiegė du rizikos valdymo procesus:

- Vidaus kontrolės sistemos efektyvumo įvertinimą;
- Rizikos inventorizavimą.

Šiais dviem procesais siekiama nustatyti ir įvertinti operacinę riziką, kontrolių pakankumą ir nustatyti bei įvertinti rizikos mažinimo būdus. Šio proceso metu kiekviena operacinės rizikos kategorija įvertinama sudarant rizikos svarbumo planą, sudarytą pagal rizikos dažnio-galimo poveikio įvertinimą. Rizika valdoma, taikant efektyvią vidaus kontrolės sistemą. Yra sudaryti veiklos tęstinumo planai, kuriais nurodoma, kaip tęsti kritinius verslo procesus, jei įvyktų vienas iš kelių numatytų kritinių scenarijų. Krizės atveju Valdyba sušaukia Krizių komitetą, kuris turi atkurti verslo veiklą.

Operacinės rizikos valdymas apima ir operacinės rizikos incidentų valdymą.

Koncentracijos rizikos valdymas

Koncentracijos rizika gali atsirasti dėl per didelių vienos sandorio šalies, vienos draudimo sutarties, verslo sektoriaus, geografinio regiono pozicijų. Koncentracijos rizika gali atsirasti keliose srityse, tokiose kaip investavimas, draudimo rizikos vertinimas ar perdraudimas.

Todėl kiekvienas padalinys, susijęs su rizikos valdymu, turi stebėti, kontroliuoti ir valdyti riziką, kiek tai susiję su jo atsakomybe. Labiausiai tai susiję su:

- Koncentracijos rizika investicijose yra valdoma Investicijų valdytojo;
- Koncentracijos rizika perdraudime yra valdoma Perdraudimo vadovo;
- Koncentracijos rizika draudimo rizikos vertinime yra valdoma Draudimo rizikos vertinimo departamente.

Koncentracijos rizika valdoma nustatant koncentracijos ribas, bei naudojant perdraudimą draudimo rizikos atveju.

C.6 Kitos rizikos

Rusijos karo Ukrainoje poveikis pagrindinei veiklai buvo iš esmės ribotas. Ataskaitos rašymo metu finansų rinkų volatilumas labai sumažėjo, kaip ir infliacijos lygis ekonomikoje ir atsarginių dalių rinkoje. Situacija nuolat stebima, paruošti veiklos tęstinumo užtikrinimo planai.

Persidraudimas ir kitos draudimo rizikos mažinimo technikos

Compensa požiūris į persidraudimą, kaip į pagrindinę draudimo rizikos mažinimo priemonę, apibrėžiamas VIG Grupės persidraudimo gairėse (Saugumo gairės) ir aprašomas Compensa Rizikos vertinimo politikoje. Persidraudimo ir kitų rizikos mažinimo priemonių efektyvumas peržiūrimas

reguliariai. Atsakomybę ir kitus riziką mažinančius veiksmus apibrėžia vidaus dokumentai, kuriuos sudaro kiekvienas skyrius.

Įmonės persidraudimo politika susideda iš atskirų persidraudimo sutarčių bei „Vienna Insurance Group“ programų. Yra sudaryta aiški konservatyvi strategija, pagal kurią Įmonės pasiekiamas rizikos lygis kiekvienoje draudimo rūšyje negali viršyti 3 proc. Įmonės nuosavo kapitalo. Reguliariai kontroliuojamas Įmonės įsitraukimas į tam tikrą rizikos atvejį bei didžiausia apdraustos rizikos suma. Nustatant persidraudimo poreikius, analizuojamas ne tik persidraustas portfelis bet ir rizikos, kurių neapima persidraudimo sutartys. Įmonės persidraudimo strategija atitinka visų „Vienna Insurance Group“ priklausančių įmonių strategiją:

- Persidraudimo programą ir pasiekiamo rizikos lygio politiką rizikai / įvykiui kiekvienoje draudimo rūšyje pateikia ir patvirtina Stebėtojų taryba bent kartą per metus;
- Prieš suteikiant klientui draudimo polisą, sudaromas fakultatyvinis perdraudimas;
- Atskirų rizikų perdavimas perdraudikams pagal obligatorines ir fakultatyvines perdraudimo sutartis turi būti atliekamas taip, kad vienam perdraudikui nevykdant savo įsipareigojimų, nebūtų pakenkta persidraudžiančios įmonės stabilumui.
- Visas persidraudimo sutartis privaloma atnaujinti ir pateikti prieš atitinkamos draudimo sutarties įsigaliojimo laiką.

Visas persidraudimo sutartis privaloma atnaujinti ir pateikti prieš atitinkamos draudimo sutarties įsigaliojimo laiką.

Compensa Valdyba renkasi perdraudiką iš VIG Perdraudimo saugumo komiteto sudaryto sąrašo. Kiekvieną ketvirtį VIG Perdraudimo saugumo komitetas parengia ir publikuoja perdraudikų sąrašą, kuris įsigalioja automatiškai (laikantis kvotos limitų). Dėl kitų perdraudikų ir jų dalių sutartyse sprendžiama individualiai, jei tam pritaria VIG Perdraudimo saugumo komitetas.

Pagal bendrai taikomą VIG taisyklę, perdraudikai turintys bent A reitingą, kurį suteikė vertinimo agentūra „Standard & Poor’s“, gali būti įtraukti į sutartis, kurios taikomos ilgalaikių įsipareigojimų rizikai, pavyzdžiui, kai yra trečioji šalis. Kita vertus, perdraudikai turintys bent BBB įvertinimą, kurį suteikė vertinimo agentūra „Standard & Poor’s“, gali būti įtraukti į sutartis, kurios taikomos trumpalaikiams įsipareigojimams.

Persidraudimo programa yra naudojama švelninti prisiimtą riziką. Tuo atveju, kai nėra neigiamo vystymosi draudimo rizikos veikloje, neigiamas rezultatas iš persidraudimo programos yra labiausiai tikėtinas.

Turto ir įsipareigojimų valdymas

Turto ir įsipareigojimų valdymo proceso tikslas yra minimizuoti riziką, kuri kyla dėl investicinių vertybinių popierių ir įsipareigojimų struktūros neatitikimų. Ši rizika apima likvidumo riziką ir rinkos riziką (ypač valiutos ir palūkanų normos riziką).

Turto ir įsipareigojimų valdymas apima strateginio turto paskirstymo limitų nustatymą ir stebėjimą, investavimo procedūros stebėjimą, testavimo nepalankiomis sąlygomis kūrimą ir investicijų likvidumo išlaikymą.

Valiutos ir trukmės turto atžvilgiu neatitikimas stebimas kartą per ketvirtį, taip kontroliuojant valiutos ir palūkanų normos riziką, pagrindinių rizikos rodiklių ir jų ribų nustatymą.

Jeigu būtų nustatyta, kad turto ir įsipareigojimų neatitikimas yra esminis arba netinkamas, būtų keičiamas Investavimo ir rizikos politikoje nurodytas strateginis turto paskirstymas ir limitai.

D. Vertinimas mokumo tikslais

D.1 Turtas

Pagal direktyvą „Mokumas II“, vertinimas remiasi ekonominiu ir su rinka suderintu požiūriu. Todėl jeigu nenurodoma kitaip, turtas ir įsipareigojimai pripažįstami pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Prestižas: „Mokumas II“ balanse yra lygus nuliui.

Atidėtosios įsigijimo sąnaudos: Mokumas II remiasi ateities pinigų srautų apskaičiavimais. Dalis nepareikalautų draudimo įmokų gali būti skirta padengti būsimas įsigijimo sąnaudas, šios išlaidos yra įvertinamos skaičiuojant įmokų tiksliausią įvertį. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos „Mokumas II“ balanse prilyginamos nuliui. Įmonė vertindama kitas sukauptas pajamas ir kitas atidėtas sąnaudas kurios nėra įtrauktos skaičiuojant įmokų tiksliausią įvertį, Mokumas II balanse jas apskaito rinkos verte

Nematerialus turtas: įsigytas draudimo portfelis, licencijos, prekės ženklai ir kitas nematerialus turtas:

- Jei toks turtas yra atskirtinas ir parduodamas rinkoje, jį galima nurodyti tikrąja verte;
- Jei tikrosios vertės nustatyti negalima, vertinimas prilyginamas nuliui.

Įmonės reikmėms pritaikyta programinė įranga ir senos programinės įrangos licencijos, kurių negalima parduoti, vertinamos nuliu.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas / įsipareigojimai: Panašiai kaip Tarptautiniuose apskaitos standartuose, atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami nuo laikinųjų skirtumų tarp Mokumas II ir balanso, sudaryto mokestiniais tikslams (pagal nacionalinius mokesčių įstatymus) atveju.

Dėl šių priežasčių gali kilti skirtumų tarp vertės, apskaitytos pagal Tarptautinius apskaitos standartus, ir Mokumas II ekonominės vertės:

- Nematerialusis turtas
- Žemė ir statiniai
- Dalyvavimas
- Paskolos
- Obligacijos
- Techniniai atidėjimai
- Atidėtos įsigijimo sąnaudos

Turto pervertinimas:

- ⇒ Ekonominė vertė > mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio įsipareigojimas
- ⇒ Ekonominė vertė < mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio turtas

Įsipareigojimų pervertinimas:

- ⇒ Ekonominė vertė < mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio įsipareigojimas
- ⇒ Ekonominė vertė > mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio turtas

Pagal IAS 12 ir Mokumas II reikalavimus leidžiama pateikti tik tą atidėtojo mokesčio turtą, kuris priklauso nuo būsimų apmokestinamų pajamų. Be to, atidėtojo mokesčio turto ir įsipareigojimų neleidžiama diskontuoti.

Skirtumai, kurie nepasikeis ateityje, yra nuolatiniai skirtumai, dėl kurių atidėtųjų mokesčių nesusidaro.

Nuosavybė, gamykla ir įranga savo poreikiams: apima savo poreikiams naudojamą žemę ir pastatus, kuriems taikomos nuosavybės testavimas nepalankiomis sąlygomis, bei kilnojamasis nuolatiniam naudojimui skirtas turtas.

Bendrai naudojama tikroji vertė pagal pervertinimo modelį. Tačiau dėl reikšmingumo priežasties ir siekiant nuoseklaus požiūrio VIG Grupėje, kilnojamasis turtas pateikiamas apskaitytas pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Pagal 16-ąjį tarptautinį apskaitos standartą nuo 2019 sausio 1 d. nuomininkas pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą, atspindintį jo teisę naudoti nuomojamą turtą, ir nuomos įsipareigojimą, atspindintį jo prievolę mokėti nuomos mokėjimus. Trumpalaikiai nuomai (iki 12 mėn.) ir mažaverčių pozicijų nuomai taikomos pripažinimo išimtys.

Atliekant pradinį vertinimą, pagal „Mokumas II“ naudojimo teise valdomą turtą bus įvertinta pagal 16-ąjį tarptautinį apskaitos standarto reikalavimus. Atliekant vėlesnį vertinimą balansinė vertė pagal 16-ąjį tarptautinį apskaitos standartą naudojama kaip atitikmuo „Mokumas II“ vertei.

Investicijos

Dalyvavimas susijusiose įmonėse:

Grynoji akcijų vertė buvo nustatyta pagal patikslintą nuosavybės metodą (finansinėse ataskaitose, sudarytose pagal Tarptautinius finansinius apskaitos standartus, buvo taikomas įsigijimo savikainos metodas koreguojant vertės sumažėjimu).

Atgautinos perdraudimo sumos: Perdraudimo dalis pateikiama turto dalyje. Atliekamas pervertinimas Mokumas II ekonomine verte (Tiksliausias įvertis).

Pagal draudimo sutartis atgautinos sumos: draudimo įmokos, kurias draudėjai pavėlavo sumokėti, kitos gautinos sumos, susijusios su draudimo veikla, bet kurios nėra įtrauktos į tiksliausio įverčio apskaičiavimą. Vėluojančios draudimo įmokos apima gautinas sumas, kurių mokėjimo diena praėjo. Pagal Mokumas II reikalavimus, nepareikalautos draudimo įmokos įvertinamos skaičiuojant tiksliausią įvertį.

Iš draudimo veiklos ir tarpininkų gautinos sumos: mokėjimai iš draudėjų ir tarpininkų, kuriems yra suėjęs terminas (suėjusi mokėjimo data) arba mokėjimo terminas sueina vertinimo diena ir kurie nėra įtraukti į tiksliausio įverčio pinigų straутus. Pagal Mokumas II reikalavimus, į mokėjimus, kurių terminas nėra suėjęs, yra atsižvelgiama skaičiuojant tiksliausią įvertį.

Pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos: su persidraudimo veikla susiję mokėjimai iš perdraudikų, kuriems yra suėjęs terminas arba mokėjimo terminas sueina vertinimo diena ir kurie nėra įtraukti į pagal perdraudimo sutartis atgautinas sumas. Tai gali būti pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos už sureguliuotas žalias ar perdraudimo komisines atlyginimas.

Kitas turtas: turi būti įvertintas tikraja verte, diskontuojant būsimus pinigų srautus, naudojant nerizikingų palūkanų kreivę. Taip pat Mokumas II balanse gali būti naudojama Tarptautiniais apskaitos standartais apskaityta vertė, kur diskontavimo įtaka nėra materialiai.

Balansas, sudarytas pagal Mokumas II reikalavimus, pateiktas Priedo 1 s.02.01.02 formoje.

D.2 Techniniai atidėjiniai ir kiti įsipareigojimai

Techninių atidėjinių vertinimas

Įmonė, skaičiuodama techninius atidėjinius pagal Mokumas II techniniams atidėjiniams keliamus reikalavimus, draudimo įsipareigojimus segmentuoja į homogeniškas rizikos grupes, atskirai Lietuvai, Latvijai bei Estijai pagal prisiimtos rizikos pobūdį. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo anuitetinės žalos yra klasifikuojamos kaip gyvybės draudimo įsipareigojimai. Sveikatos ir medicininių išlaidų draudimo įsipareigojimai yra priskiriami prie medicininių išlaidų draudimo rūšies, o nelaimingų atsitikimų draudimo įsipareigojimai – prie pajamų apsaugos draudimo rūšies. Abi draudimo rūšys yra priskiriamos sveikatos draudimo įsipareigojimams, vykdomiems į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu. Likusios Įmonės vykdomos draudimo rūšys priskiriamos ne gyvybės draudimo rūšims.

Įmonės techniniai atidėjiniai yra lygūs tiksliausio įverčio bei rizikos maržos sumai. Tiksliausias įvertis atitinka būsimųjų pinigų srautų tikėtiną svertinį vidurkį, atsižvelgiant į numatomą būsimųjų pinigų srautų dabartinę vertę, gautą taikant nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Tiksliausias ne gyvybės draudimo įsipareigojimų įvertis apskaičiuojamas atskirai numatomiems išmokėjimams bei įmokoms. Tiksliausias įvertis atgautinoms sumoms pagal perdraudimo sutartis taip pat vertinamas atskirai numatomiems išmokėjimams bei įmokoms.

Apačioje pateikiamas techninių atidėjinių, apskaičiuotų pagal Mokumas II keliamus reikalavimus išskaidymas pagal draudimo rūšis ataskaitinio laikotarpio pabaigai.

Draudimo rūšis	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Žalų tiksliausias įvertis, bruto	Gautinos perdraudikų sumos	Rizikos marža
(1) Medicininių išlaidų draudimas	4 131 777	2 602 038	-606 172	221 465
(2) Pajamų apsaugos draudimas	624 498	619 153	-156 764	45 694
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	14 611 780	18 541 135	-7 616 905	1 245 412

Draudimo rūšis	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Žalų tiksliausias įvertis, bruto	Gautinos perdraudikų sumos	Rizikos marža
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	10 441 779	6 612 679	-61 667	772 332
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	-25 337	565 051	6 124	63 090
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	8 597 054	14 225 102	-740 688	1 382 567
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	954 380	5 966 506	-1 766 583	429 781
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	482 913	1 431 038	-1 886 942	16 869
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0	0
(11) Pagalba	208 946	34 580	0	4 077
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	176 797	3 661 313	-2 796 003	90 919
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis susijęs su draudimo įsipareigojimais kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	0	16 163 295	-8 204 760	1 026 296
Viso	40 204 586	70 421 889	-23 830 360	5 298 503

Įmokų tiksliausias įvertis

Įmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su būsimais įvykiais, kuriuos apima draudimo įsipareigojimai, priklausantys sudarytomis sutartims. Pinigų srautų prognozės įmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su tais įvykiais susijusias išmokas, išlaidas bei būsimas draudimo įmokas pagal sutartis, atitinkančias sutarties ribų kriterijus. Įmokų tiksliausias įvertis skaičiuojamas atskirai bruto ir perdraudikų daliai, naudojant kombinuoto rodiklio metodą.

Apačioje pateikiamas įmokų bruto tiksliausio įverčio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšis	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny, bruto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	4 131 777	7 710 357	-3 578 580
(2) Pajamų apsaugos draudimas	624 498	2 444 635	-1 820 137
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	14 611 780	20 436 988	-5 825 208
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	10 441 779	24 708 643	-14 266 864
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	-25 337	467 302	-492 640
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	8 597 054	28 897 663	-20 300 609
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	954 380	5 043 459	-4 089 079
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	482 913	1 120 084	-637 171
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	208 946	266 080	-57 134
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	176 797	1 118 580	-941 783

Draudimo rūšis	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny, bruto	Skirtumas
Viso	40 204 586	92 213 790	-52 009 204

Perdraudikų dalis apskaičiuojama pritaikant perdraudimo proporciją bruto įmokų tiksliausiam įverčiui bei įvertinus kitus sutartinius įsipareigojimus, kylančius iš perdraudimo sutarčių. Papildomai, gautinos iš perdraudikų sumos yra pakoreguojamos, įvertinant galimą sandorio šalies nevykdymo riziką.

Apačioje pateikiamas perdraudikų dalies įmokų tiksliausio įverčio bei Perkeltų įmokų techninio atidėjinio palyginimas.

Draudimo rūšys	Įmokų tiksliausias įvertis, perdraudikų dalis	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny, perdraudikų dalis	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	-117 314	421 140	-538 454
(2) Pajamų apsaugos draudimas	-74 743	1 222 318	-1 297 061
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	-359 723	10 166 493	-10 526 216
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	0	0	0
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	-36 071	0	-36 071
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	-1 756 902	3 033 867	-4 790 768
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	-553 433	1 031 801	-1 585 235
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	599 390	987 977	-388 587
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	0	0
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	-93 663	70 278	-163 941
Viso	-2 392 459	16 933 873	-19 326 332

Perkeltų įmokų techninis atidėjiny skaičiuojamas pro-rata principu ir nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtas įmokas, o įmokų tiksliausias įvertis nurodo pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis bei sudarytomis sutartimis, dabartinę vertę. Skirtumus tarp šitų atidėjinių lemia tokie įmokų tiksliausio įverčio skirtumai:

- papildomai vertinamos sudarytos sutartys, kurios ataskaitos datai dar negalioja, bet atitinka sutarties ribų kriterijus;
- vertinamas prognozuojamas sutarčių nutraukimas, atsižvelgiant į draudėjų elgesį pagal įmonės istorinius duomenis;
- įmokų tiksliausias įvertis apskaičiuojamas kombinuoto rodiklio metodu, vertinant visus būsimus pinigų srautus;
- iš balanso į įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkeliama pinigų srautai, susiję su nepareikalautomis draudimo įmokomis;

- perdraudikų dalies įmokų tiksliausiame įvartyje vertinami prognozuojami srautai pagal sutartines perdraudimo sutarčių sąlygas;
- pinigų srautai yra diskontuojami nerizikinga palūkanų norma, nustatant dabartinę vertę.

Apačioje pateikiamas neto įmokų tiksliausio įverčio bei Perkeltų įmokų techninio atidėjinio palyginimas.

Draudimo rūšys	Įmokų tiksliausias įvertis, neto	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny, neto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	4 249 091	7 289 217	-3 040 126
(2) Pajamų apsaugos draudimas	699 241	1 222 318	-523 076
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	14 971 502	10 270 494	4 701 008
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	10 441 779	24 708 643	-14 266 864
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	10 734	467 302	-456 569
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	10 353 956	25 863 796	-15 509 840
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	1 507 813	4 011 658	-2 503 844
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	-116 477	132 108	-248 585
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	208 946	266 080	-57 134
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	270 460	1 048 302	-777 842
Viso	42 597 045	75 279 917	-32 682 872

Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis

Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra susijęs su jau įvykusiais žalų įvykiais, nepriklausomai nuo to, ar apie žalą, atsirandančią dėl tų įvykių, buvo pranešta, ar ne. Pinigų srautų prognozės numatomų išmokėjimų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su iki ataskaitos datos įvykusiais įvykiais susijusias išmokas ir išlaidas.

Įmonė numatomų išmokėjimų tiksliausią įvertį apskaičiuoja naudodama “Chain-Ladder” metodą, vertindama istorinius duomenis. Tiksliausio įverčio skaičiavimui naudojami ketvirtiniai išmokėtų žalų duomenys, kurie apima išmokėjimus, alokuotus ir nealokuotus žalų suregulavimo kaštus bei atgautus regresus. Iš draudimo rūšių, kuriose yra mažai duomenų, kylantys Numatomų išmokėjimų įsipareigojimai vertinami Numatomų išmokėjimų techninį atidėjinį, apskaičiuotą pagal Tarptautinius apskaitos standartus, diskontuojant nerizikinga palūkanų kreive. Praneštos Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo anuitetinės žalos yra įvertinamos pagal praneštos žalos sąlygas, nustatant prognozuojamų pinigų srautų dabartinę vertę. Nepraneštos Motorinių

transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo anuitetinės žalos įvertinamos naudojant „Chain-Ladder“ metodą.

Atsižvelgiant į Mokumas II reikalavimus, Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra diskontuojamas nerizikingų palūkanų normos kreive.

Apačioje pateikiamas Numatomų išmokėjimų bruto techninio atidėjinio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšis	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, bruto	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, bruto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	2 602 038	2 921 537	-319 499
(2) Pajamų apsaugos draudimas	619 153	673 471	-54 318
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	18 541 135	20 330 372	-1 789 237
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	6 612 679	6 775 698	-163 019
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	565 051	563 743	1 307
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	14 225 102	14 521 312	-296 210
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	5 966 506	7 096 858	-1 130 352
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1 431 038	1 503 014	-71 976
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	34 580	35 139	-559
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	3 661 313	3 734 776	-73 463
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis susijęs su draudimo įsipareigojimais kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	16 163 295	18 211 419	-2 048 124
Viso	70 421 889	76 367 339	-5 945 449

Numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio perdraudikų dalis yra vertinama, kaip proporcija techninių atidėjinių, apskaitytų pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Numatomų išmokėjimų tiksliausių įverčių, apskaičiuotų Mokumas II tikslams. Papildomai, visos iš perdraudikų gaunamos sumos yra sumažintos, atsižvelgiant į sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo riziką.

Apačioje pateikiamas Numatomų išmokėjimų perdraudikų dalies techninio atidėjinio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, perdraudikų dalis	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, perdraudikų dalis	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	723 487	821 496	-98 010
(2) Pajamų apsaugos draudimas	231 507	318 882	-87 375
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	7 976 628	10 666 701	-2 690 074
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	61 667	37 501	24 167
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	29 947	30 439	-492
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	2 497 590	2 310 902	186 687
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	2 320 016	2 411 066	-91 050
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1 287 552	1 288 101	-549
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	0	0
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	2 889 666	2 943 458	-53 792
(34) Anuitetas pagal ne gyvybes draudimo sutartis susijęs su draudimo įsipareigojimais kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	8 204 760	8 942 054	-737 294
Viso	26 222 819	29 770 601	-3 547 782

Pagrindiniai skirtumai, susiję su Numatomų išmokėjimų techninių atidėjiniu bei Numatomų išmokėjimų tiksliausiu įverčiu, yra dėl taikomų skirtingų metodikų. Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, apskaitytas pagal Tarptautinius apskaitos standartus, yra skirtas visiems numatomiems išmokėjimams pagal įvykusias žalas padengti. Įvykusių, bet nepraneštų žalų atidėjiny skaičiuojamas „Bornhuetter-Ferguson“ metodu draudimo rūšims, kurioms turima pakankama žalų statistika, vertinant žalų sąnaudų vystymąsi. Toms draudimo rūšims, kurioms statistika yra nepakankama, naudojamas draudiminio nuostolingumo metodas. Įvykusių, praneštų, bet nereguliuotų žalų rezervas nustatomas draudiminio įvykio reguliavimo eigoje, numatant galimą išmokos ir žalų sureguliuojamų sąnaudų dydį kiekvienam draudimui įvykiui atskirai. Perdraudikų dalis techniniuose atidėjiniuose yra įvertinta pagal galiojančias perdraudimo sutarčių sąlygas.

Apačioje pateikiamas Numatomų išmokėjimų neto techninio atidėjinio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II Numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšis	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, neto	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, neto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	1 878 552	2 100 041	-221 489
(2) Pajamų apsaugos draudimas	387 646	354 589	33 058
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	10 564 507	9 663 671	900 836
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	6 551 012	6 738 197	-187 185
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	535 104	533 305	1 799
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	11 727 512	12 210 409	-482 897
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	3 646 490	4 685 792	-1 039 302
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	143 486	214 912	-71 426
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	34 580	35 139	-559
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	771 647	791 318	-19 671
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis susijęs su draudimo įsipareigojimais kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	7 958 535	9 269 365	-1 310 831
Viso	44 199 070	46 596 738	-2 397 668

Neapibrėžtumas, susijęs su techniniais atidėjimais

Yra keletas neapibrėžtumo šaltinių, susijusių su techninių atidėjinių apskaičiavimu.

Tuo atveju, kai atidėjiniai skaičiuojami naudojant trikampinius metodus bei esant stabiliam draudimo sutarčių portfeliui, daugeliu atveju neapibrėžtumas turėtų būti minimizuotas. Tačiau, egzistuoja rizika, kad ne visų draudimo rūšių trikampiai yra pilnai išsivystę dėl trumpos portfolio istorijos ir / ar išmokėjimų tendencijų pasikeitimas nėra pilnai pastebėtas.

Kadangi Įmonė neturi ilgalaikės istorijos, yra keletas faktorių, susijusių su techninių atidėjinių neapibrėžtumu:

- Po susijungimo su SEESAM techniniai atidėjiniai apskaičiuojami sujungtam portfeliui - taip pasinaudojama ilgesne SEESAM portfolio istorija, tačiau tai gali sukelti papildomų neapibrėžtumų, susijusių su skirtingu žalų vystymusi.
- Dėl trumpos draudiminio portfolio istorijos bei mažo praneštų anuitetinių žalų skaičiaus, tiksliausias įvertis, skirtas padengti įsipareigojimus, kylančius iš anuitetinių žalų, gali būti per mažas / per didelis.
- Egzistuoja rizika, kad dėl galimų teisinės aplinkos pasikeitimų moralinės žalos, kylančios iš Motorinių transporto priemonių privalomojo transporto priemonių valdytojų draudimo rizikų, nepakankamai atspindėtos techniniuose atidėjiniuose.
- Įmokų tiksliausias įvertis yra itin jautrus naudotoms kombinuoto rodiklio prielaidoms. Egzistuoja rizika, kad dėl didelės portfolio dinamikos naudotos prielaidos gali būti per didelės / per mažos.

Suderinamumo ar nepastovumo korekcijos techninių atidėjinių skaičiavimui nėra taikomas. Pereinamojo laikotarpio nerizikinga palūkanų normos trukmės struktūra techninių atidėjinių skaičiavimui nėra taikoma.

Techninių atidėjinių skaičiavimo procese buvo naudojami šie supaprastinimai: apskaičiuojant kai kurių draudimo rūšių, sudarančių nedidelę dalį portfelio (daugiausia parduodamų kaip papildoma apsauga kartu su pagrindiniu produktu), Numatomų išmokėjimų tiksliausią įvertį, Įmonė laikėsi proporcingumo principo. Tai atsispindi tiek taikymo srityje, tiek nustatant prielaidas. Tokiu atveju Mokumas II Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra prilyginami diskontuotiems Numatomų išmokėjimų techniniams atidėjiniams, apskaičiuotiems pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Rizikos marža apskaičiuota naudojant supaprastintą metodą – aproksimuojant visą kiekvienų būsimų metų mokumo kapitalo reikalavimą, naudojant tiksliausio tų būsimų metų įverčio ir vertinimo dienos įverčio santykį. Vėliau rizikos marža alokuojama draudimo grupėms neskaidant pagal draudimo poliso šalis.

Techninių atidėjinių skaičiavime naudojamų duomenų kokybei reikšmingų trūkumų nebuvo identifikuota.

Techninių atidėjinių duomenys pateikiami 1 priede: s.12, s.17 bei s.19 formose.

E. Kapitalo valdymas

E.1 Nuosavos lėšos

Įmonės tikslai kapitalo valdymo srityje yra užtikrinti tęstinę Įmonės veiklą tam, kad akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims, ypač draudėjams, būtų atliekami mokėjimai, į kuriuos jie turi teises, užtikrinant Įmonės mokumą. Be to, Įmonė siekia sukurti optimalią kapitalo struktūrą, atsižvelgdama į Mokumas II reikalavimus ir kapitalo išlaidas. Įmonė yra patvirtinusi kapitalo valdymo politiką, kuri įtvirtina kapitalo valdymo reikalavimus ir standartus.

Kurdama Įmonės valdymo planus, Valdyba analizuoja kapitalo poreikius strateginiams tikslams įgyvendinti ir atsižvelgia į norimą kapitalo lygį bei nustato sumą, kuria turi būti padidintas kapitalas ir tinkamus kapitalo didinimo metodus.

Kapitalo valdymo procesas pradedamas kapitalo pakankamumo įvertinimu ORSA proceso metu. Pagrindinis kapitalo valdymo proceso rezultatas – kiekvienais metais atnaujinamas vidutinės trukmės verslo planas, kurį turi patvirtinti Valdyba ir Stebėtojų taryba.

Verslo planas sudaromas vadovaujant Finansų direktoriui ir padedant šiems asmenims bei skyriams: Investicijų valdytojui, Rizikos valdytojui, Aktuarų ir duomenų gavybos departamentui, Buhalterijos departamentui ir Finansų planavimo ir kontrolės departamentui, kuris koordinuoja plano sudarymą.

Analizuojant būsimo kapitalo reikalavimus, remiamasi Valdybos nuomone ir planais dėl būsimos verslo ir investavimo veiklos plėtros. Planuojant atsižvelgiama į tai, kaip verslo apimčių pasikeitimai ar esamų rizikos veiksnių pasikeitimai gali paveikti pelningumą, riziką ir kapitalo poreikius.

Siekiant nustatyti galimus kapitalo trūkumus ir būsimą kapitalo paskirstymą, kapitalo pakankamumo įvertinimo rezultatai derinami prie verslo planavimo tikslų bent jau būsiamam 3 metų laikotarpiui.

Atsargus kapitalo adekvatumo įvertinimas ir kapitalo planavimas yra svarbūs etapai, kurių metu kuriamas suvokimas apie tinkamą kapitalo ir rizikos balansą užtikrinančius veiksmus. Valdyba ir Stebėtojų taryba teikia kapitalo valdymo plano įgyvendinimo pasiūlymus.

Kapitalo valdymas turi apimti planuojamo kapitalo padidinimo analizę, struktūros pasikeitimus ir kapitalo išlaidas. Compensa kapitalo valdymo planui taikomi šie reikalavimai:

- a. Kapitalo pakankamumo ir kapitalo planavimo analizė turi atsižvelgti į šį reikalavimą: nuosavos lėšos turi sudaryti bent 125 proc. mokumo kapitalo reikalavimų.
- b. Parengiami ir Valdybai pateikiami visi planuojami kapitalo padidiniai, įskaitant jų poveikį kapitalo struktūrai ir išlaidas. Tai yra būtinas reikalavimas siekiant didinti kapitalą, ir jį privaloma atlikti kiekvieną kartą, kai sprendžiama dėl naujo kapitalo padidinimo.
- c. Nuosavų lėšų grąžinimo struktūros analizė, apimanti sutartinius terminus ir ankstyviausią apmokėjimo galimybę.
- d. Analizė, kokią įtaką nuosavų lėšų išleidimas, apmokėjimas ir bet koks pasikeitimas daro apribojimams dėl kapitalo lygių.
- e. Dividendų mokėjimo analizė.

Kiekvieną ketvirtį Įmonė atlieka kapitalo pakankamumo įvertinimą pagal naujausius finansinius duomenis ir kapitalo poreikių apskaičiavimą. Valdybos prašymu papildomai gali būti atliekama siūlomų pokyčių / strateginių sprendimų įtakos kapitalo poreikiui analizė. Vertinimo metu atliekama nuosavų lėšų elementų klasifikacija pagal lygius ir patikrinamas kapitalo lygių atitikimas MCR ir SCR atitinkamų padengimui.

Pagrindiniai nuosavų lėšų elementai

Compensa pagrindiniai nuosavų lėšų elementai:

- Paprastas akcinis kapitalas (nuosavų akcijų bruto vertė);
- Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu;
- Suderinamas rezervas:
  - Nuosavybės rezervai (pavyzdžiui, nepaskirstytasis pelnas, pajamų rezervas, akcijų priedai);
  - Vertinimo skirtumai tarp Tarptautinių apskaitos standartų ir „Mokumas II“ vertinimo;
- Suma, lygi atidėtojo pelno mokesčio turto vertei, klasifikuojama kaip 3 Lygio kapitalas.

Pagal „Mokumas II“ fondai paskirstomi į tris kategorijas (Lygis 1, Lygis 2, Lygis 3). Lygis 1 yra aukščiausios kokybės kapitalas. Išskyrus atidėtąjį pelno mokesčio turtą, Compensa turi 1 Lygio kokybės kapitalą.

Pagrindiniai kriterijai, pagal kuriuos priskiriama 1 Lygiui:

- Nuolatinis gebėjimas visiškai padengti nuostolius siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą bei likvidacijos atveju;
- Didžiausia subordinacija.

Lentelėje žemiau pateikiama nuosavų lėšų sudėtis 2022 ir 2021 metais (detalus paskaidymas pagal tinkamumą dengti mokumo kapitalo ir minimalaus kapitalo poreikius pateiktas Priedo 1 s.23 formoje).

Nuosavos lėšos 2022 (pateikta tūkstančiais)	Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	18 800	18 800			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	30 400	30 400			
Suderinimo rezervas	-16 361	-16 361			
Subordinuoti įsipareigojimai	22 500		11 500	7 500	3 500
Suma, lygi grynojo atidėtųjų mokesčių turto vertei	2 620				2 620
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	57 959	32 839	11 500	7 500	6 120

Nuosavos lėšos 2021 (pateikta tūkstančiais)	Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	18 800	18 800			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	30 400	30 400			
Suderinimo rezervas	15 328	23 095			
Subordinuoti įsipareigojimai	7 500		7 500		
Suma, lygi grynojo atidėtųjų mokesčių turto vertei	431				431
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	72 459	64 528	7 500		431

Apribojimai

Skaičiuojant tinkamas nuosavas lėšas, kuriomis leidžiama dengti Mokumas 2 kapitalo reikalavimą ar Minimalaus kapitalo reikalavimą, atsižvelgiama į šiuos apribojimus:

- Mokumo kapitalo reikalavimas (SCR):
  - 1 Lygis + 2 Lygis + 3 Lygis > SCR
    - SCR turi būti padengtas 1 Lygio kapitalu bent 50%;
    - 3 Lygiokapitalas neviršija 15% SCR;
    - 2 Lygis + 3 Lygis neviršija 50% SCR;

- Minimalus kapitalo reikalavimas (MCR):
  - 1 Lygio + 2 Lygio pagrindinės nuosavos lėšos > MCR
    - MCR turi būti padengtas 1 Lygio kapitalu bent 80%;
    - 2 Lygios kapitalas apribotas 20% MCR.

1 Lygio apribotų elementų suma dengiant SCR negali viršyti 20% visos 1 Lygio elementų sumos.

Pagal šiuos apribojimus subordinuotos paskolos ir atidėtųjų mokesčių turto tinkamumas dengti SCR ir MCR yra ribojamas.

Atidėtojo mokesčio turtas

Atidėtojo mokesčio turtas priskiriamas 3 Lygio kapitalui ir 2022 m. pabaigoje sudarė 2 619 910 EUR. Atidėtojo mokesčio turtą iš sukauptų nuostolių 2022 m. pabaigoje sudarė 964 427 EUR. 2022 metais buvo panaudota 711 EUR atidėto pelno mokesčio turto apskaičiuojant pelno mokestį Lietuvoje. Vadovaujantis Lietuvos įstatymais, mokesčių nuostoliai gali būti perkeltami neribotam laikui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra įvertinamas naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas atspindi mokestines pasekmes, kurių įmonė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ir padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

1 655 483 EUR EUR skirtumas susidaro dėl laikinųjų skirtumų (iš jų 325 655 EUR dėl Mokumas II / IFRS laikinųjų skirtumų).

Tikėtinas būsimų įmokų pelnas

Tiksliausias techninių atidėjinių įverčio suderinamas rezervas jau apima įsipareigojimus, viršijančio turto sumą, kuri atitinka tikėtiną būsimų įmokų pelną (skirtumas tarp techninių atidėjimų įskaitant ir išskiriant esamo verslo būsimas įmokas).

E.2 Mokumo kapitalo reikalavimas ir Minimalus kapitalo reikalavimas

Mokumo kapitalo reikalavimas apskaičiuojamas pagal standartinę formulę, kuri tinkamai atspindi Įmonės rizikos profilį. Detali informacija apie SCR pagal riziką pateikiama lentelėse.

Mokumo kapitalo reikalavimas – standartinę formulę taikančioms įmonėms (pateikta tūkstančiais)	Bruto mokumo kapitalo reikalavimas 2022	Bruto mokumo kapitalo reikalavimas 2021
Rinkos rizika	16 539	19 149
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	7 652	7 854
Gyvybės draudimo veiklos rizika	171	181
Sveikatos draudimo veiklos rizika	3 810	2 668
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	30 561	27 349
Diversifikacija	-15 387	-15 081
Pagrindinio mokumo kapitalo reikalavimas	43 347	42 119
Operacinė rizika	6 031	5 402
Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	-3 078	-3 706
Mokumo kapitalo reikalavimas	46 301	43 816

Įmonė naudojasi galimybe padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais Lietuvoje vykdomai veiklai (Latvijos ir Estijos mokesčių sistema neleidžia tokios galimybės), kuri sudaro 3 078 073 EUR.

Bendrovė taiko pereinamojo laikotarpio išimtį Europos ekonominės erdvės valstybių centrinės valdžios ir centrinių bankų pozicijoms, kurios išreikštos ir finansuojamos bet kurios Europos ekonominės erdvės valstybės ne nacionaline valiuta.

Kapitalo poreikio didėjimo priežastis – augančios verslo ir valdomo turto apimtys.

Plačiau – Priedo 1 s.25 ir s.28 formose.